

OBSAH

1. Anonymný dotazník pre rodičov a zákonných zástupcov.
2. Anonymný dotazník pre žiakov.
3. Anonymný dotazník pre zamestnancov.
4. Etický kódex zamestnancov v oblasti inklúzie.
5. Ciele a vízie Spojenej školy internátnej.
6. Formulár plánu uplatňovania štandardov Spojenej školy internátnej.
7. Informácia pre rodičov a zákonných zástupcov.
8. Krízový plán pre prípad výskytu segregácie Spojenej školy internátnej.
9. Informácia pre žiakov Spojenej školy internátnej.
10. Interná smernica o prevencii segregácie Spojenej školy internátnej.
11. Metodika pre zamestnancov Spojenej školy internátnej.
12. Oboznámenie sa s plánom a záväzkov Spojenej školy internátnej.
13. Politika rovnakých príležitostí a nulovej tolerancie segregácie v Spojenej škole internátnej.
14. Metodická príručka na podporu inkluzívneho prostredia Spojenej školy internátnej.
15. Plán uplatňovania štandardov zákazu segregácie v Spojenej škole internátnej.
16. Vnútorný poriadok Spojenej škole internátnej v rámci nulovej tolerancie segregácie.

Etický kódex zamestnancov Spojenej školy internátnej v oblasti inklúzie

Subjekt: Odborné učilište internátne, Mierová 24/49, 982 01 Tornaľa
Špeciálna základná škola s vyučovacím jazykom maďarským

Účinnosť od: 01.09.2025

Článok I. Účel kódexu

Účelom tohto Etického kódexu je stanoviť hodnoty, zásady a štandardy správania všetkých zamestnancov Spojenej školy internátnej v oblasti inkluzívnej výchovy a vzdelávania, prevencie segregácie a podpory rovnosti príležitostí pre všetkých žiakov, ktorý navštevujú školské zariadenie, zohľadňujúc výchovu a vzdelávanie zameranú na odovzdávanie vedomostí a prípravy žiakov na povolanie a získanie prvej kvalifikácie.

Kódex zohľadňuje špecifickú povahu činnosti Odborného učilišťa internátneho, ktorého poslaním je nielen vzdelávať ale aj vychovávať. Hlavné ciele v systéme výchovy a vzdelávania spočívajú v cieľavedomom a systematickom rozvoji poznávacích schopností, emocionálnej zrelosti žiaka, motivácie k sústavnému zdokonaľovaniu sa, prosociálneho správania, etiky, sebaregulácie ako vyjadrenia schopnosti prevziať zodpovednosť za seba a svoj rozvoj a tvorivosť.

Dokument je záväzný pre všetkých pedagogických, odborných a nepedagogických zamestnancov školy a slúži ako vodidlo pri ich každodennej práci, rozhodovaní a komunikácii s deťmi, žiakmi a ich rodinami.

Článok II. Hodnoty a princípy inklúzie

Každý zamestnanec Odborného učilišťa internátneho je povinný uplatňovať tieto princípy:

1. Rovnosť príležitostí – zabezpečovať rovnaký prístup k vzdelávacím, pracovným a voľnočasovým aktivitám pre všetky deti a žiakov bez rozdielu.
2. Nediskriminácia – aktívne predchádzať a odmietať akúkoľvek formu priamej alebo nepriamej diskriminácie z dôvodu etnického pôvodu, kultúry, jazyka, zdravotného stavu, sociálneho postavenia alebo predchádzajúcich životných skúseností.
3. Rešpekt k rozmanitosti – vnímať odlišnosti detí a žiakov ako prínos a zdroj vzájomného obohatenia v rámci školy a školského zariadenia.
4. Partnerský prístup – spolupracovať s deťmi, žiakmi ich rodinami, zákonnými zástupcami a odbornou verejnosťou ako s rovnocennými partnermi.

5. Transparentnosť a otvorenosť – komunikovať jasne, pravdivo a zrozumiteľne, poskytovať relevantné informácie a konať v súlade s etickými princípmi.

Článok III.

Povinnosti zamestnancov v oblasti inklúzie

Zamestnanci Spojenej školy internátnej sa zaväzujú:

1. Uplatňovať metódy a prístupy podporujúce spoločnú účasť detí a žiakov s rôznymi schopnosťami, potrebami a životnými skúsenosťami na aktivitách školy.
2. Predchádzať vzniku segregračných situácií pri rozdeľovaní detí a žiakov do skupín, tried a pri mimoškolských podujatiach.
3. Reagovať na prejavy predsudkov, diskriminácie, šikany alebo iných foriem sociálneho vylúčenia okamžite a v súlade s internými predpismi školy.
4. Poskytovať primeranú odbornú podporu deťom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia, cudzincom a deťom s poruchami správania, aby sa zabezpečilo ich plnohodnotné začlenenie do života školy.
5. Udržiavať profesionálny a spravodlivý prístup ku všetkým deťom a žiakom bez ohľadu na ich pôvod, kultúru, jazyk, zdravotný stav, schopnosti alebo aktuálny výkon.

Článok IV.

Etické zásady v komunikácii a spolupráci

1. Viest' komunikáciu s deťmi a žiakmi, rodinami, kolegami a externými partnermi s úctou, trpezlivosťou a porozumením, rešpektujúc dôstojnosť každého jednotlivca.
2. Vyhýbať sa používaniu negatívnych označení, nálepkovania alebo urážlivých výrazov, ktoré by mohli viesť k stigmatizácii.
3. Rešpektovať dôvernúosť všetkých osobných a citlivých informácií o deťoch a ich rodinách a poskytovať ich iba oprávneným osobám.
4. Spolupracovať v rámci multidisciplinárneho tímu s cieľom vytvárať a udržiavať inkluzívne a podporné prostredie školy.
5. V konfliktných situáciách uprednostňovať konštruktívny dialóg a riešenie problému pred konfrontačným prístupom.

Článok V.

Podpora profesionálneho rozvoja v oblasti inklúzie

1. Zamestnanci sú povinní priebežne si zvyšovať odbornú kvalifikáciu a rozvíjať svoje kompetencie v oblasti inkluzívnej výchovy, prevencie segregácie a práce s deťmi s poruchami správania.
2. Spojená škola internátna vytvára podmienky na účasť zamestnancov na školeniach, seminároch, projektoch a supervíziách zameraných na inklúziu a podporu sociálnej integrácie.

3. Získané poznatky, zručnosti a skúsenosti sú zamestnanci povinní aktívne aplikovať v každodennej praxi a zdieľať ich s kolegami.

Článok VI.
Postup pri porušení kódexu

1. Porušenie zásad Etického kódexu sa považuje za porušenie pracovnej disciplíny a je riešené v súlade s platnými právnymi predpismi a internými normami Spojenej školy internátnej.
2. O podozrení na porušenie kódexu je potrebné bezodkladne informovať riaditeľku Spojenej školy internátnej alebo ňou poverenú osobu.
3. Riaditeľka Spojenej školy internátnej alebo poverená osoba prešetrí oznámenie, vyžiada si stanoviská dotknutých strán a prijme primerané nápravné opatrenia.

Článok VII.
Záverečné ustanovenia

1. Tento Etický kódex je záväzný pre všetkých zamestnancov Spojenej školy internátnej odo dňa jeho účinnosti.
2. Každý zamestnanec potvrdí oboznámenie sa s kódexom a súhlas s jeho dodržiavaním svojim podpisom.
3. Kódex sa pravidelne, najmenej raz ročne, prehodnocuje a podľa potreby aktualizuje s prihliadnutím na skúsenosti z praxe a nové odborné odporúčania.

V Tornali, dňa 25.09.2025

.....
Mgr. Ildikó Kánová
riaditeľka SŠI

Ciele a vízie v rámci plánu uplatňovania štandardov dodržiavania zákazu segregácie v Spojenej škole internátnej v Tornali

Zabezpečiť rovný prístup ku všetkým žiakom

Spojená škola internátna v Tornali bude dôsledne uplatňovať princípy rovnosti, bez ohľadu na etnickú príslušnosť, pôvod, sociálne postavenie či vierovyznanie. Cieľom je eliminovať akékoľvek prejavy segregácie v rámci skupín a výchovno-vzdelávacích aktivít.

Podporovať inkluzívne prostredie vo výchove a vzdelávaní

Prostredie bude nastavené tak, aby každý žiak cítil, že je plnohodnotnou súčasťou kolektívu.

Posilňovať povedomie zamestnancov

Zamestnanci Spojenej školy internátnej budú systematicky vzdelávaní v témach desegregácie, antidiskriminácie a inkluzívnych prístupov. Zámerom je, aby každý zamestnanec vedel účinne reagovať na prejavy nerovnosti a podporoval kultúru rešpektu.

Zaviest' monitoring a hodnotenie opatrení

Spojená škola internátna v Tornali bude pravidelne vyhodnocovať účinnosť prijatých krokov proti segregácii.

Vízia do budúcnosti – otvorená a spravodlivá škola.

Dlhodobým zámerom je vybudovať Spojenú školu internátnu ako bezpečné, otvorené a spravodlivé prostredie. Také, ktoré podporuje sociálnu súdržnosť, vzájomné porozumenie a rovnosť šanci.

Plán uplatňovania Štandardov dodržiavania zákazu segregácie

Subjekt: Spojená škola internátna, Mierová 24/49, 982 01 Tornaľa

Účinnosť od: 01.10.2025

I. Identifikácia a analýza aktuálneho stavu

Stručný popis, ako Spojená škola internátna uplatňuje jednotlivé Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní.

Spojovaná škola internátna sa systematicky usiluje o napĺňanie všetkých štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní. V oblasti prístupu k vzdelávaniu, pracovným činnostiam a voľnočasovým aktivitám zabezpečuje, aby každé dieťa a každý žiak malo rovnaké príležitosti zapojiť sa do ponúkaných programov bez ohľadu na etnický pôvod, sociálne zázemie, zdravotný stav, náboženské vyznanie alebo predchádzajúce životné skúsenosti.

Pri zaradovaní detí a žiakov do tried sa neuplatňujú kritériá, ktoré by viedli k priamej alebo nepriamej segregácii. Triedy sú vytvárané tak, aby podporovali rozmanitosť, spoluprácu a vzájomný rešpekt. Vzdelávacie je s praxou, čím sa zabezpečuje komplexný prístup k optimalizácii psychosociálneho vývinu detí.

Dobrá prax školy je viditeľná najmä v jednotnom prístupe k deťom pri organizovaní činností, kde sa dbá na rovnaké pravidlá pre všetkých. Nedostatky sa môžu objaviť v situáciách, keď je z dôvodu bezpečnosti alebo odborného posúdenia potrebné dočasne oddeliť niektoré skupiny detí, čo môže dočasne znížiť mieru ich vzájomného kontaktu.

II. Ciele a vízia plánu

Krátkodobé alebo dlhodobé ciele, ktoré škola chce dosiahnuť v oblasti zabezpečenia rovnakého prístupu k vzdelávaniu.

Dlhodobé ciele:

1. Zabezpečiť dôsledné dodržiavanie legislatívy proti segregácii vo všetkých oblastiach činnosti školy.
2. Podporovať inkluzívne výchovno-vzdelávacie prostredie, ktoré umožňuje deťom a žiakom učiť sa, spolupracovať a zdieľať aktivity bez ohľadu na ich pôvod a schopnosti.
3. Vytvárať podmienky na spoločné vzdelávanie, voľnočasové aktivity všetkých detí vrátane detí z marginalizovaných rómskych komún, detí so zdravotným znevýhodnením, detí z iných znevýhodnených skupín a detí rôznych vierovyznaní.
4. Zvyšovať povedomie zamestnancov o prejavoch priamej a nepriamej segregácie a o možnostiach jej odstraňovania.
5. Monitorovať a vyhodnocovať dopady prijatých opatrení prostredníctvom systematického zberu údajov, spätnej väzby od detí a zamestnancov a odborných analýz.

Vízia:

Spojená škola internátna chce byť prostredím, v ktorom sa každé dieťa cíti prijaté a rešpektované, má rovnaké možnosti zapojiť sa do aktivít a získať podporu, ktorú potrebuje pre svoj rozvoj, a odchádza pripravené začleniť sa do spoločnosti ako zodpovedný, empatický a samostatný jednotlivec.

III. Kroky na zlepšenie aktuálnej situácie

Konkrétne opatrenia (napr. podľa Časti B Metodickéj príručky desegregácie vo výchove a vzdelávaní) a časový harmonogram rozvrhnutia aktivít a určenie zodpovedností za ich plnenie:

Oblasť	Opatrenie	Popis aktivít	Zodpovednosť	Termín
Vzdelávanie zamestnancov	Zabezpečenie metodiky a zvyšovanie povedomia	Metodické vzdelávanie zamerané na prevenciu segregácie, inkluzívne prístupy a prácu s deťmi	riaditeľka SŠI	Školský rok 2025/2026
Vnútoraná klíma školy	Zistenie spokojnosti detí a žiakov ich zákonných zástupcov	Anonymný dotazník a osobné rozhovory s deťmi a rodičmi; spracovanie spätnej väzby a návrhy na zlepšenie	riaditeľka SŠI	Prvý polrok školského roka 2025/2026
Zloženie tried	Monitorovanie zloženia tried podľa rozmanitosti	Zber údajov o zastúpení detí rôzneho pôvodu, schopností a potrieb v jednotlivých triedach; úprava zloženia tried na podporu inklúzie	riaditeľka SŠI	Školský rok 2025/2026

IV. Podpora a spolupráca

Identifikácia partnerov, ktorí môžu škole pomôcť (napr. NIVAM, neziskové organizácie,) a zapojenie rodičov (napr. informačné stretnutia).

Spojená škola internátna bude rozvíjať spoluprácu s partnermi, ktorí môžu prispieť k rozvoju inkluzívnej praxe a prevencii segregácie, a aktívne zapájať rodičov do života školy.

1. NIVAM
2. Zvyšovanie povedomia detí a žiakov aj ich zákonných zástupcov

V Tornali, dňa 25.09.2025

.....
Mgr. Ildikó Kánová
riaditeľka SŠI

Informácia pre rodičov a zákonných zástupcov (desegregácia v Spojenej škole internátnej v Tornali)

Vážení rodičia a zákonní zástupcovia!

Spojená škola je miestom, kde má každý žiak právo cítiť sa prijatý, rešpektovaný a mať rovnaké príležitosti na svoj osobnostný rast, vzdelávanie a rozvoj. Tento princíp platí bez ohľadu na pôvod, národnosť, jazyk, vierovyznanie, zdravotný stav či sociálne postavenie.

Prečo je zákaz segregácie dôležitý?

Segregácia môže negatívne ovplyvniť sebavedomie, vzťahy medzi žiakmi a ich budúcu integráciu do spoločnosti. Naopak, spoločný pobyt a výchovno – vzdelávacie aktivity žiakov rôzneho pôvodu a schopností podporujú toleranciu, rešpekt a rovnosť šancí pre všetkých.

Zodpovednosť Spojenej školy internátnej

Spojená škola internátna má právnu a odbornú povinnosť zabezpečiť rovnaké zaobchádzanie so všetkými žiakmi a zabrániť akejkoľvek forme segregácie. Táto povinnosť vyplýva zo Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní a je zakotvená v zákone č. 245/2008 Z. z. (školský zákon). Znamená to, že škola musí vytvárať také podmienky, aby žiadny žiak nebol diskriminovaný, izolovaný alebo umiestňovaný do oddeleného prostredia z dôvodu svojho pôvodu alebo iných osobných znakov.

Spoločná zodpovednosť

Každý žiak, náš aj cudzí, má právo rásť a rozvíjať sa v prostredí, ktoré si ho váži. Spoločne môžeme zabezpečiť, aby sa toto právo naplňalo v praxi. Rovnosť a inklúzia v Spojenej škole internátnej nie sú len zákonnou povinnosťou, ale aj prejavom našich spoločných hodnôt. Žiaci sa učia aj z toho, ako konáme my dospelí. Ukážme im, že rešpekt, spravodlivosť a prijatie nie sú iba slová, ale každodenné činy. Len spoločným úsilím môžeme budovať Spojenú školu internátnu, ktorá patrí všetkým žiakom rovnako.

Krízový plán pre prípad výskytu segregácie v procese vzdelávania

Subjekt: Spojená škola internátna, Mierová 24/49, 982 01 Tornaľa

Účinnosť od: 01.10.2025

Článok I.

Účel dokumentu

1. Tento krízový plán definuje postupy, opatrenia a zodpovednosti všetkých zamestnancov Spojená škola internátna, Mierová 24/49, Tornaľa (ďalej len „škola“) v prípade výskytu akejkoľvek formy segregácie v procese vzdelávania.
2. Cieľom je okamžite identifikovať, eliminovať a napraviť prejavy segregácie, obnoviť dôveru a bezpečie medzi žiakmi a zabezpečiť plnú ochranu ich práv.

Článok II.

Definícia segregácie

1. Za segregáciu sa považuje akékoľvek oddelenie alebo odlišné zaobchádzanie so žiakmi či skupinou žiakov na základe etnického pôvodu, jazyka, pohlavia, zdravotného stavu, sociálno-ekonomického zázemia alebo iných osobných charakteristík, ktoré vedie k znevýhodneniu.
2. Segregácia môže mať formu:
 - o priestorového oddelenia klientov,
 - o vylúčenia z aktivít,
 - o rozdielneho prístupu k vzdelávaniu, pracovným alebo voľnočasovým aktivitám,
 - o verbálnych alebo neverbálnych prejavov vylučovania, posmechu či znehodnocovania.

Článok III.

Postup pri zistení segregácie

1. **Okamžitý zásah** – každý zamestnanec školy je povinný zasiahnuť pri priamom alebo nepriamom prejave segregácie.
2. **Nahlásenie incidentu** – zamestnanec okamžite informuje:
 - o priameho nadriadeného,
 - o vedenie školy,
 - o odborný tím ak ho škola má (psychológ, špeciálny pedagóg, sociálny pracovník).

3. **Zaznamenanie prípadu** – incident sa bezodkladne zapíše do „Evidencie incidentov“ so stručným opisom, dátumom a menami zúčastnených.
4. **Vyhodnotenie situácie** – vedenie školy v spolupráci s odborným tímom určí mieru závažnosti incidentu a navrhne opatrenia.
5. **Podpora klientov** – dotknutému žiakovi/žiakom sa poskytne okamžitá psychologická podpora.

Článok IV. Opatrenia na nápravu

1. Opatrenia voči segregácii sú vždy nápravné, nie represívne.
2. Patrí sem najmä:
 - o individuálne rozhovory so žiakmi a zapojenými zamestnancami,
 - o skupinové diskusie o rešpekte, prijatí a rovnosti,
 - o doplnujúce vyučovanie aktivity (napr. zážitkové hry, filmy, literatúra),
 - o metodická podpora pre zamestnancov.
3. V prípade opakovaného výskytu sa prijímajú prísnejšie interné opatrenia vrátane hodnotenia práce zodpovedného zamestnanca.

Článok V. Preventívne mechanizmy

1. Pravidelné školenia zamestnancov zamerané na rozpoznanie a riešenie segregácie.
2. Vzdelávacie programy pre žiakov zamerané na rešpekt, empatiu a spoluprácu.
3. Systém **zmiešaných tried** pri všetkých aktivitách (vzdelávanie, voľnočasové aktivity).
4. Každodenné monitorovanie atmosféry v triedach zo strany učiteľov a majstrov odbornej výchovy.

Článok VI. Spolupráca so zákonnými zástupcami

1. Pri závažných prípadoch segregácie je do riešenia zapojená rodina žiaka.
2. Škola spolupracuje s komunitnými organizáciami a odbornými inštitúciami, ktoré podporujú inkluzívne prostredie a elimináciu segregácie.

Článok VII. Zvyšovanie povedomia zamestnancov

1. Realizácia krízového plánu je možná iba prostredníctvom systematického zvyšovania povedomia všetkých zamestnancov.

Článok VIII.
Záverečné ustanovenia

1. Tento krízový plán je záväzný pre všetkých zamestnancov školy.
2. Dokument sa reviduje minimálne raz ročne alebo pri každej legislatívnej zmene.

V Tornali, dňa 25.09.2025

.....
Mgr. Ildikó Kánová
riaditeľka SŠI

Informácia pre žiakov Spojenej školy internátnej v Tornali (právo na rovnocenný prístup)

Prečo by všetci žiaci mali byť spolu?

Každý žiak má právo byť súčasťou kolektívu. A nielen to. Má právo byť v spoločných aktivitách, skupinách a pri činnostiach so všetkými ostatnými žiakmi, bez ohľadu na to, ako vyzerá, odkiaľ pochádza, aký má jazyk, vieru alebo či má zdravotné obmedzenie. Toto pravidlo sa nazýva zákaz segregácie.

Čo znamená segregácia v Spojenej škole internátnej?

Segregácia znamená, že žiaci sú oddeľovaní do rôznych skupín alebo priestorov na základe určitej vlastnosti, a nie podľa ich skutočných potrieb, schopností či záujmov. Môže ísť napríklad o rozdelenie podľa národnosti, etnického pôvodu, jazyka, zdravotného postihnutia alebo sociálneho zázemia rodiny.

Prečo je to problém?

Segregácia v školách často vedie k tomu, že oddeľovaná skupina má horšie podmienky na rozvoj: menej príležitostí, slabšie podporné zdroje či nižšie očakávania od dospelých. To môže negatívne ovplyvniť ich sebavedomie, sociálne vzťahy aj budúce začlenenie do spoločnosti.

Čo môžete robiť vy - žiaci?

Buďte spravodliví a neodsudzujte nikoho podľa vzhľadu alebo pôvodu. Buďte priateľskí a zapojte medzi seba aj toho, kto je tichší alebo vyzerá inak. Buďte odvážni, a ak vidíte nespravodlivé správanie alebo vylučovanie, povedzte to vychovávateľom, učiteľom či inému dospelému.

Interná smernica č. 1/2025

o prevencii segregácie v prostredí Spojenej školy internátnej

Subjekt: Spojená škola internátna, Mierová 24/49, 982 01 Tornaľa

Účinnosť od: 01.10.2025

Článok I.

Účel smernice

1. Účelom tejto smernice je stanoviť jasné pravidlá, mechanizmy a zodpovednosti na predchádzanie akejkoľvek formy priamej alebo nepriamej segregácie detí a mladistvých v prostredí Spojenej školy internátnej. Smernica určuje zásady, podľa ktorých má škola zabezpečiť rovný prístup ku kvalitnému vzdelávaniu, pracovným činnostiam a voľnočasovým aktivitám pre všetkých žiakov bez ohľadu na ich etnický pôvod, jazyk, štátnu príslušnosť, zdravotný stav, sociálno-ekonomické zázemie alebo iné osobné charakteristiky, zohľadňujúc výchovu a vzdelávanie zamerané na optimalizáciu ich psychosociálneho vývinu a vytvorenie predpokladov na ich osobnostnú a sociálnu integráciu.
2. Dokument je záväzným rámcom pre organizáciu výchovno-vzdelávacích činností, rozdeľovanie detí do tried, zapájanie do spoločných aktivít tak, aby nedochádzalo k ich oddelovaniu alebo znevýhodňovaniu. Jeho cieľom je posilniť inkluzívnu kultúru školy, podporiť spoluprácu medzi deťmi z rôznych prostredí, predchádzať vzniku predsudkov a znižovať riziko sociálnej izolácie.
3. Smernica zavádza aj systém vnútorného monitorovania, ktorý umožňuje pravidelne vyhodnocovať zloženie tried, účinnosť prijatých opatrení a včas identifikovať možné riziká segregácie. Jej cieľom je nielen zabrániť porušovaniu zákona a medzinárodných dohovorov o rovnosti príležitostí, ale aj aktívne naplňovať princípy inkluzívnej výchovy a vzdelávania, odporúčané Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR a medzinárodnými organizáciami ako UNESCO, UNICEF a Rada Európy.
4. Táto smernica má zabezpečiť, aby každý žiak v Spojenej škole internátnej mal prístup k rovnakým rozvojovým príležitostiam, mohlo naplno rozvíjať svoje schopnosti a talenty v spoločnom prostredí a aby sa škola stalo miestom, kde sa prirodzene podporuje rozmanitosť, tolerancia a vzájomný rešpekt.

Článok II. Pôsobnosť smernice

1. Smernica je záväzná pre všetkých pedagogických, odborných a nepedagogických zamestnancov Spojenej školy internátnej, ako aj pre externých spolupracovníkov, ktorí prichádzajú do priameho kontaktu s deťmi a žiakmi.
2. Smernica sa vzťahuje na organizáciu vzdelávania, pracovných činností, prístup k voľnočasovým aktivitám, pridelovanie podporných opatrení a komunikáciu so zákonnými zástupcami.

Článok III. Definícia segregácie v prostredí Spojenej školy internátnej

1. Segregácia v prostredí Spojenej školy internátnej predstavuje proces, pri ktorom sú žiaci oddelení alebo zoskupení do skupín na základe charakteristík, ktoré nesúvisia s ich aktuálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Takéto oddelenie môže obmedziť ich možnosť získať rovnocenné príležitosti k rozvoju a plnohodnotne sa zapájať do života školy.
2. Segregácia môže byť:
 - **priama**, keď sú žiaci vedome a zámerne oddeľované podľa etnického pôvodu, národnosti, jazyka, zdravotného stavu, sociálneho postavenia alebo iných osobných charakteristík.
 - **nepriama**, keď opatrenia, ktoré neboli navrhnuté s cieľom oddeliť určitú skupinu, majú v praxi rovnaký účinok – napríklad stabilné zoskupovanie žiakov podľa výkonu, čo vedie k sústredeniu určitých skupín do samostatných kolektívov.
3. Segregácia môže byť vnútorná (v rámci školy) alebo externá (v kontakte s inými inštitúciami). Medzi jej formy patrí aj:
 - **priestorová segregácia** – fyzické oddelenie žiakov v samostatných častiach budovy alebo areálu bez oprávnených odborných dôvodov.
 - **funkčná segregácia** – obmedzený prístup určitej skupiny žiakov k rovnakej úrovni aktivít, materiálov, učiteľov, majstrov odbornej výchovy.
4. Negatívne dôsledky segregácie sú závažné:
 - oslabuje sa možnosť sociálneho učenia,
 - znižuje sa motivácia, zhoršuje sa sebavedomie
 - a zvyšuje riziko stigmatizácie.
5. Pre Spojenú školu internátnu znamená segregácia zníženie kvality vyučovacieho procesu a ohrozenie jeho zákonných povinností. Prevencia segregácie preto spočíva

nielen v zákaze oddelovania žiakov na základe nepodstatných kritérií, ale aj v aktívnom vytváraní príležitostí na spoločnú participáciu a spoluprácu.

Článok IV.

Zásady prevencie segregácie

1. Zásady:

- pridelovanie žiakov do tried sa uskutočňuje transparentne a v súlade s princípom rovnomerného zastúpenia podľa schopností, potrieb a socio-kultúrneho zázemia.
- všetkým deťom sa zabezpečuje rovnaký prístup k voľnočasovým aktivitám, spoločným podujatiam, projektom a exkurziám.
- podporné opatrenia, ako asistenti pedagóga, špeciálne pomôcky alebo individuálne plány, sa pridelujú podľa individuálnych potrieb dieťaťa.
- pedagogickí a odborní zamestnanci používajú metódy práce podporujúce spoluprácu, spoločné učenie sa a vzájomnú pomoc.

Článok V.

Opatrenia na prevenciu segregácie

- monitoring zloženia tried – každoročne sa vyhodnotí demografické, výkonové a socio-kultúrne zloženie tried a navrhnú sa úpravy.
- zvyšovanie povedomia zamestnancov – zamestnanci absolvujú pravidelné školenia o inkluzívnej práci a prevencii segregácie.
- podpora zapojenia do aktivít – cieľavedome sa zabezpečuje účasť žiakov zo všetkých skupín na záujmových a rozvojových aktivitách.

Článok VI.

Postup pri zistení segregácie

1. Každý zamestnanec Spojenej školy internátnej je povinný bezodkladne informovať vedenie školy o akomkoľvek zistení, podozrení alebo signáloch, že v škole dochádza k priamej alebo nepriamej segregácii detí. Povinnosť hlásenia sa vzťahuje na všetky formy segregácie, vrátane priestorovej, funkčnej, organizačnej alebo sociálnej.
2. Hlásenie o zistení segregácie musí obsahovať:
 - stručný popis situácie a času jej vzniku,
 - uvedenie zúčastnených žiakov alebo skupín (s dôrazom na ochranu osobných údajov),
 - podmienky, za ktorých k situácii došlo,
 - meno zamestnanca, ktorý situáciu zaznamenal.

3. Riaditeľka školy je povinná bezodkladne po doručení hlásenia poveriť inkluzívny tím alebo určeného odborného pracovníka preverovaním situácie. Súčasťou preverovania je:
 - zhromaždenie informácií od všetkých zúčastnených strán,
 - analýza organizačných a prevádzkových postupov, ktoré mohli k segregácii viesť,
 - preskúmanie, či došlo k porušeniu vnútorných predpisov alebo legislatívy.
4. Ak sa segregácia potvrdí, vedenie školy prijme okamžité nápravné opatrenia, ktoré môžu zahŕňať:
 - zmenu zloženia tried,
 - úpravu organizácie činností,
 - zavedenie dodatočných školení pre zamestnancov,
 - poskytnutie intenzívnej podpory žiakom, ktorých sa situácia dotkla,
 - úpravu priestorového usporiadania alebo prístupu k aktivitám.
5. V prípade, že sa segregácia opakuje alebo má systémový charakter, riaditeľka školy je povinná predložiť správu zriaďovateľovi a navrhnúť dlhodobé preventívne opatrenia.
 - o priebehu preverovania a o prijatých opatreniach sa vyhotoví písomný záznam obsahujúci popis zistenej situácie, návrhy riešení, prijaté opatrenia a ich termíny realizácie. Tento záznam sa archivuje najmenej päť rokov a slúži ako podklad pri ďalšom hodnotení dodržiavania zásad inklúzie.
 - vedenie školy je povinné zabezpečiť, aby sa výsledky a poučenia z preverovaných prípadov využívali na zlepšenie vnútorných procesov a aby sa podobným situáciám predchádzalo v budúcnosti.

Článok VII.

Záverečné ustanovenia

1. Táto smernica nadobúda účinnosť dňom uvedeným v úvode dokumentu a zostáva v platnosti do jej aktualizácie alebo zrušenia.
2. Všetci zamestnanci Spojenej školy internátnej sú povinní preukázateľne sa s ňou oboznámiť. Potvrdenie o oboznámení sa uskutočňuje písomne prostredníctvom podpisového hárku, ktorý sa archivuje v personálnej dokumentácii.
3. Riaditeľka školy zabezpečuje:
 - pravidelné informovanie zamestnancov o obsahu a zmenách smernice,
 - kontrolu dodržiavania jej ustanovení minimálne raz ročne,
 - predloženie správ o výsledkoch kontrol inkluzívnemu tímu a zriaďovateľovi.
4. Aktualizácia smernice sa vykonáva podľa potreby, minimálne však raz za dva roky, na základe skúseností z praxe, legislatívnych zmien a odporúčaní odborných inštitúcií.

5. Za dohľad nad plnením ustanovení tejto smernice a riešenie prípadných nedostatkov nesie zodpovednosť riaditeľka školy, ktorá môže poveriť kontrolou aj vedúceho inkluzívneho tímu.
-

V Tornali, dňa 25.09.2025

.....
Mgr. Ildikó Kánová
riaditeľka SŠI

Metodika pre zamestnancov 1

Predsudky v rámci uplatňovania štandardov desegregácie vo vzdelaní

Význam práce s predsudkami

Byť vychovávateľom alebo pedagógom v Spojenej škole internátnej znamená stáť na začiatku veľmi citlivej a často bolestivej cesty mladého človeka. Každý deň máte v rukách obrovskú zodpovednosť a moc ovplyvniť, ako sa mladiství v škole cítia, aké vzťahy si vytvárajú a či uveria vo vlastnú hodnotu a budúcnosť. Váš prístup môže rozhodnúť o tom, či sa budú pozeráť na život s dôverou alebo s obavou, či sa otvoria svetu alebo sa uzavru do kruhu vzdoru a nedôvery.

Do Spojenej školy internátnej prichádzajú deti a mladiství – žiaci, akokoľvek ich nazveme, v prvom rade ide o jedinečné osobnosti, ktoré si so sebou prinášajú rozmanité životné skúsenosti. Veľká časť z nich pochádza z málo podnetného sociálneho prostredia. To znamená, že v ich domácich podmienkach nebýva dostatočne podporovaný rozvoj kognitívnych schopností, tvorivosti či jazykových zručností. Často sa stretávajú s obmedzenými materiálnymi možnosťami rodiny, nedostatkom kníh, učebných pomôcok alebo stimulujúcich aktivít, ktoré by ich motivovali k učeniu a zvedavosti.

Nízka podnetnosť prostredia sa môže prejaviť aj v obmedzených sociálnych vzoroch – nie všetky deti majú možnosť vyrastať v prostredí, kde sa pravidelne rozpráva o školských povinnostiach, kde sa rozvíja kultúra dialógu či podpora sebavedomia. Výsledkom môže byť slabšia školská pripravenosť, nižšia motivácia k učeniu a zvýšená potreba emocionálnej podpory. V tejto situácii sa úloha Spojenej školy internátnej stáva kľúčovou. Škola nie je iba miestom získavania vedomostí, ale aj bezpečným priestorom, kde žiaci nachádzajú nové vzory správania, osvojujú si základné životné zručnosti a učia sa fungovať v sociálnych vzťahoch. Poslaním školy je poskytnúť im podnetné a podporné prostredie, ktoré im pomôže prekonať handicap vyplývajúce z rodinného zázemia.

To znamená nielen učiť žiakov podľa učebných osnov, ale aj systematicky rozvíjať ich sebavedomie, podporovať záujem o vzdelávanie, posilňovať ich schopnosť spolupracovať a budovať pozitívny vzťah k sebe i k druhým. Výchovno-vzdelávací proces v Spojenej škole internátnej tak supluje mnohé stimuly, ktoré žiakom v rodinnom prostredí chýbajú, a vytvára podmienky na to, aby mali rovnakú šancu uspieť v škole aj v živote.

Predsudky, ktoré si nesieme ako dospelí, sú ako neviditeľné múry. Bránia mladistvým cítiť sa prijaté a bránia nám vidieť ich skutočný potenciál. V našom učilišti máme príležitosť tieto múry búrať a namiesto nich stavať mosty. Mosty dôvery, porozumenia a nádeje. Mladiství či žiaci školy - stále sú to deti. A tak ich aj budeme nazývať...

Vaše gesto, váš úsmev, váš pokojný hlas či jednoduché povzbudenie môžu byť tým, čo v dieťati prebudí iskru viery v seba samého.

Byť pedagógom alebo vychovávateľom v Spojenej škole internátnej znamená veriť tam, kde iní prestali. Znamená to objavovať v dieťati to dobré, aj keď je ukryté pod vrstvami vzdoru,

sklamania a hnevu. Znamená to niest' v sebe presvedčenie, že každý mladý človek má hodnotu, ktorú nemožno zmazať ani zlyhaniami, ani minulosťou.

Predsudky a stereotypy môžu byť pre tieto deti ako ďalšie putá, ktoré ich zväzujú. Ak ich odbúrame, darujeme im slobodu. Slobodu veriť, že sú hodné prijatia. Slobodu uveriť, že majú šancu na nový začiatok. Slobodu otvoriť sa svetu a skúsiť znova. Ukážme deťom, že rozmanitosť je dar, nie slabosť. Naučme ich, že ich minulosť ich nedefinuje, ale že môžu každý deň písať novú kapitolu svojho života. Buďme pre nich dôkazom, že dôvera, trpezlivosť a láskavosť majú silu meniť svet.

Rozpoznávanie vlastných postojov

Každý z nás si nesie súbor postojov a presvedčení, ktoré vznikli vplyvom výchovy, prostredia, spoločenských noriem a vlastných skúseností. Tieto postoje sa stávajú súčasťou nášho videnia sveta a neraz ich prijímame ako samozrejmé, bez toho, aby sme ich spochybňovali.

Prvým krokom v práci s predsudkami je odvaha priznať si, že aj tie najlepšie úmysly môžu byť niekedy ovplyvnené nevedomými stereotypmi. Pre pedagógov a vychovávateľov v našom učilišti môže byť toto poznanie ťažké, pretože ste pre deti oporou, vzorom a často tým posledným bezpečným bodom, ku ktorému sa môžu obrátiť. O to väčšia je zodpovednosť uvedomiť si, že aj nevedomé gesto, slovo či reakcia môžu v dieťati prehĺbiť pocit odmietnutia alebo potvrdiť jeho presvedčenie, že „nepatrí nikam“.

Nikto z nás nie je imúnny voči skrytým predsudkom. No práve v tejto zraniteľnosti sa skrýva obrovská sila. Sila otvoriť sa zmene, rásť a stať sa ešte väčšou oporou pre tých, ktorí nás potrebujú. V takomto prostredí je tento krok k sebareflexii ešte dôležitejší, pretože pracujeme s deťmi, ktoré už zažili veľa odmietnutia, nepochopenia a neraz aj stigmatizácie.

Hovorí sa, že učiteľ alebo vychovávateľ neformuje iba vedomosti, ale aj životy. V Spojenej škole internátnej to platí dvojnásobne. Každá zmena, ktorú uskutočníme najskôr v sebe, každé spochybnenie automatických myšlienok typu „tieto deti sa nikdy nezmenia“ alebo „títo rodičia sú stratení“ môže byť tou iskrou, ktorá v dieťati zažne nádej. Nádej, že je prijaté, že má hodnotu a že niekto verí v jeho lepšiu budúcnosť.

Reflexia vlastných postojov nie je len splnením pracovnej povinnosti. Je to akt ľudskosti a odvahy. Je to ochota klásť si otázky: „Prečo som reagoval práve takto? Čo vo mne spúšťa nepohodu? Čo ešte o tom dieťati neviem? Ako by som sa cítil, keby som bol na jeho mieste?“ Odpovede na tieto otázky nás môžu priviesť k väčšej empatii, citlivosti a úprimnosti. A práve tie sú základom prostredia, kde sa deti necítia odsudzované, ale prijímané. Prostredia, kde môžu rásť, meniť sa a hľadať samých seba.

Pracovať s predsudkami neznamená potláčať vlastné pocity alebo tváriť sa, že ich nemáme. Znamená to priznať si ich, pomenovať ich a urobiť vedomé rozhodnutie konať inak. S rešpektom, otvorenosťou a ochotou skúšať to znova, aj keď sa to nepodarí na prvýkrát. Je to cesta, ktorá nie je jednoduchá, pretože si vyžaduje odvahu pozrieť sa najprv do svojho vnútra...

Sebareflexia

Buďme k sebe úprimní. Sú chvíle, keď nás prekvapia naše vlastné myšlienkové skratky, zaužívané vzorce alebo únava, ktorá nás vedie k rýchlemu súdu. Je ľahké povedať: „On je problémový.“ Ale ak sa na chvíľu zastavíme, uvedomíme si, že za týmto správaním je príbeh, ktorý nevidíme. Možno bolesť, možno strach, možno roky odmietania. Prijatť túto možnosť si vyžaduje odvahu. A práve táto odvaha je darom vychovávateľa a učiteľa ukázať deťom, že rast a zmena sú možné v každom veku.

Sebareflexia neznamena kritiku samého seba. Je to skôr pozvanie k rastu, k úprimnému pohľadu na vlastné konanie bez masky a prikrášlenia. Priznať si, že nie vždy máme všetky odpovede, je v poriadku. V tejto úprimnosti totiž deťom odovzdávame jednu z najcennejších lekcií: že aj dospelí sa učia, opravujú svoje chyby a majú odvahu meniť svoje postoje.

Nebojme sa hovoriť o svojich pochybnostiach medzi sebou. Vzajomné zdieľanie a supervízia nie sú prejavom slabosti, ale dôkazom vyspelosti a múdrosti tímu, ktorý vie, že spoločne dokáže viac. V podpore kolegov nachádzame silu, pochopenie a inšpiráciu pokračovať, aj keď sa zdá, že naše úsilie neprináša okamžité ovocie.

Naša práca má oveľa väčšiu váhu, než si často pripúšťame. Každé naše gesto, pohľad či slovo môže byť tým, čo dieťaťu ukáže, že je hodné rešpektu, prijatia a dôvery. Práve odvaha a citlivosť v práci s predsudkami menia svet – najprv v triede, v malých rozhovoroch, v rozhodnutiach, keď sa spýtame „Čo ho k tomu viedlo?“ namiesto „Čo je s ním zle?“. A potom aj v životoch detí, ktoré si tento zážitok nesú so sebou ešte dlho po tom, ako odídu z učilišťa.

Možno si to neuvedomujeme hneď, ale pre niektorých bude práve otvorenosť a ochota vidieť za predsudky momentom, na ktorý nikdy nezabudnú. Pre dieťa, ktoré zažilo odmietanie, môže byť jednoduchý prejav dôvery a rešpektu zážitkom, ktorý zmení jeho pohľad na svet a na seba samého. Stačí, aby cítilo, že ho niekto vidí nielen cez nálepky a správanie, ale ako človeka so svojimi snami a schopnosťami.

Práca s literatúrou, ale predovšetkým s filmom

Možno ste už niekedy zažili ten okamih, keď v detských očiach zaiskrilo prekvapenie, lebo do príbehu vstúpil hrdina, ktorý bol iný. Vyzeral inak, rozprával inak, cítil inak. Práve knihy a filmy nám dávajú šancu pozvať chlapcov a dievčatá do svetov, kde sa nemusia báť nazrieť za hranice svojich skúseností a predsudkov. Pre mnohých, ktoré vyrastajú so stigmou či s pocitom odmietnutia, môže byť príbeh jediným bezpečným miestom, kde si dovoľia prežiť, čo znamená byť prehladaný, vysmievaný, alebo naopak prijatý taký, aký naozaj som.

Pre vás, učiteľov a vychovávateľov v Odbornom učilišti internátnom, je to vzácna možnosť otvoriť tému, ku ktorej by sa deti samy možno nikdy neodvážili. Keď spolu sledujete film, kde sa postava stáva obeťou predsudkov, alebo čítate knihu, v ktorej jednotlivec bojuje za svoje miesto vo svete, trieda sa naplní napätím, otázkami, možno aj smútkom či hnevom. Nebojte sa týchto emócií, pretože sú dôkazom, že ste sa dotkli niečoho skutočného. V tých chvíľach sa v deťoch otvára priestor, v ktorom môžu prvýkrát pomenovať vlastnú bolesť, ale aj objaviť silu empatie.

Možno aj vo vás tieto príbehy prebúdzajú spomienky na detstvo, na chvíle, keď ste sa cítili nepochopení alebo odlišní, či naopak, keď ste až neskôr pochopili, že ste mohli byť

niekomu oporou a neboli ste. Práve vaša úprimnosť a ochota podeliť sa o vlastné príbehy dokáže vytvoriť most medzi vami a deťmi. Vtedy sa diskusia po filme alebo knihe stáva nie iba analýzou, ale skutočnou cestou k pochopeniu, k rastu a k liečeniu. Knihy a filmy v našom učilišti nie sú iba učebnou pomôckou. Sú mostom, ktorý spája svet pedagóga a dieťaťa. Sú impulzom, ktorý môže zmeniť atmosféru triedy. A nakoniec sú otázkou, ktorú si odnáša každý: Ako vieme byť lepšími ľuďmi – tu, teraz, spolu, v našej triede, v našej škole a v našom živote?

Zahod'me predsudky. Nebojme sa byť zraniteľní. Nie sme stroje, sme len ľudia.

Odporúčaná knižná literatúra:

1. **S. E. Hinton – Outsideri (The Outsiders)** / klasický príbeh tínedžerov z problémového prostredia, ktorí sa ocitajú medzi gangmi, násilím a hľadaním vlastnej identity (témy: agresivita, hľadanie miesta v spoločnosti, lojalita, strata detstva)
2. **Benjamin Lebert – Crazy** / autobiografický román o chlapcovi, ktorý má telesné postihnutie, rebeluje, skúša drogy, sex a pri tom hľadá zmysel života (témy: adolescencia, hnev, hľadanie hraníc, citlivá duša pod „tvrdou maskou“)
3. **William Golding – Pán múch** / skupina chlapcov uviazne na opustenom ostrove, kde sa z nevinnosti stáva krutosť. Ostrý obraz o tenkej hranici medzi civilizáciou a deštruktívnym správaním (témy: agresia, autorita, morálne dilemy, zlyhanie kolektívu)
4. **Christian F. – My deti zo stanice ZOO** / autentické svedectvo o tínedžerke, ktorá upadne do drogovej závislosti. Výborný podklad pre rozhovor o rizikovom správaní a možnostiach prevencie (témy: závislosť, zanedbanie rodiny, strata kontroly, hľadanie východiska)
5. **J. D. Salinger – Kto chytá v žite** / Kultový román o Holdenovi Caulfieldovi, mladíkovi s hlbokými vnútornými konfliktmi, vzdorom a citlivosťou

Odporúčané filmy:

1. **Coach Carter (2005) – Coach Carter: Trenér** / skutočný príbeh basketbalového trénera, ktorý kladie dôraz na disciplínu, vzdelanie a charakter svojich zverencov. Mnohí z nich sú problémoví, no dostávajú šancu na zmenu.
2. **Sleepers (1996) – Spáči** / temný film o chlapcoch, ktorí sa po delikte dostanú do nápravného zariadenia, kde zažijú týranie. Ich životy sú poznačené, no zároveň ukazuje otázku zodpovednosti a viny.
3. **Requiem for a Dream (2000) – Requiem za sen** / hoci je ťažký a náročný, silno reflektuje závislosti a postupný rozklad osobnosti mladých ľudí. Vhodný skôr pre starších žiakov a diskusiu v bezpečnom prostredí.
4. **Dangerous Minds (1995) – Nebezpečné myšlienky** / učiteľka v problémovej triede dokáže cez dôveru a neformálne prístupy osloviť žiakov, ktorí boli vnímaní ako „stratení“. Silný motivačný film pre reedukačné prostredie.
5. **American History X (1998) – Kult hákového kříže** / film o chlapcovi, ktorý sa zapletie do extrémizmu a násilia, no neskôr hľadá cestu k zmene. Hodí sa na otvorenie diskusie o predsudkoch a možnostiach nápravy.

Budovanie inkluzívneho prostredia

Budovanie inkluzívneho prostredia v Odbornom učilišti internátnom nie je len cieľ, ktorý je zapísaný v metodických dokumentoch alebo v školskom programe. Je to každodenná práca, ktorá si vyžaduje nielen odborné vedomosti, ale aj otvorené srdce, trpezlivosť a ochotu prekračovať vlastné hranice. Znamená to rozhodnúť sa ísť často proti prúdu zabehnutých zvykov, búrať neviditeľné steny a čeliť aj vlastným pochybnostiam. Je to rozhodnutie, ktoré nesie v sebe obrovskú zodpovednosť a silu. Je to rozhodnutie zbúrať bariéry, ktoré deťom bránia rásť.

Inkluzívne prostredie v našej škole znamená, že každý je naozaj prijatý a rešpektovaný, napriek rozdielnej národnosti, pôvodu, schopnostiam či vierovyznaniu. Nie preto, že to prikazuje legislatíva, ale preto, že mu dávame šancu začať znova. Tu majú možnosť zažiť pocit prijatia a dôvery.

Byť učiteľom či vychovávateľom v Odbornom učilišti internátnom znamená byť všímavý k tichým deťom, ktoré potrebujú len trochu viac povzbudenia, aj k tým hlučným a vzdorovitým. Znamená to vidieť aj za masku hnevu či nezáujmu a ponúknuť príležitosť každému. Umožniť deťom zažiť úspech, objaviť skrytý talent a nájsť svoje miesto v triede.

Ciel' je jasný: vytvárať prostredie, kde každé dieťa zažije rešpekt, prijatie a spolupatričnosť. Nie je to jednorazová úloha, ale neustála cesta, ktorá si vyžaduje odvahu, vytrvalosť a otvorené srdce. Inkluzívne prostredie v našom učilišti nie je o dokonalosti. Je o ochote hľadať v každom dieťati jedinečnosť, o sile meniť vlastné predsudky a o tom byť príkladom pre tých, ktorí to najviac potrebujú.

Bud'me tí, ktorí búrajú múry, a nie tí, ktorí ich stavajú. Každé dieťa potrebuje veriť, že jeho miesto v živote nezávisí od pôvodu, národnosti, jazyka či rodinnej situácie, ale od jeho odhodlania a túžby rásť. Vaša škola by mala byť priestorom, kde sa deti učia znovu dôverovať sebe aj svetu, kde môžu objaviť svoj talent a pocítiť, že majú hodnotu. Je to priestor, kde sa neodsudzuje, ale dáva šanca. Zahod'me predsudky a staňme sa strážcami tejto šance. Bud'me sprievodcami, ktorí deťom ukážu, že aj ich príbeh môže byť plný svetla a nádeje.

Princíp nulovej tolerancie

V dokumentácii Odborného učilišťa internátného je zakotvený princíp nulovej tolerancie voči akýmkoľvek prejavom diskriminácie, urážok alebo zosmiešňovania inakosti. No tento princíp nesmie zostať len vetou v dokumente. Je to záväzok, ktorý si nesie každý z nás v sebe. Záväzok, ktorý sa preveruje v tých chvíľach, keď sa nikto iný nepozera. Vtedy, keď sa rozhoduje o tom najdôležitejšom:

Budem mlčať, alebo sa postavím na stranu spravodlivosti?

Každá trieda je priestorom, kde sa občas objavia slová alebo gestá, ktoré bolia. Môžu byť vyslovené „len zo žartu“, no v srdci dieťaťa sa premenia na jazvu, ktorá zostáva. V tomto prostredí, kde sa deti učia znovu dôverovať sebe a okoliu, môže byť takáto rana ešte hlbšia. O to viac záleží na vás, učiteľoch a vychovávateľoch. Vaše rozhodnutie zasiahnuť v pravý okamih dokáže zabrániť pocitu vylúčenia, ktorý by si dotyčný niesol ešte dlho.

Áno, nie je to vždy jednoduché. Niekedy sa vkráda pochybnosť, či reagujeme správne, či si tým nestratíme autoritu, alebo či sa nestaneme terčom výsmechu. Ale skúsenosť hovorí jasne: deti si najviac pamätajú tie chvíle, keď sa ich niekto zastal. Keď niekto prelomil mlčanie a povedal: „Toto nie je v poriadku.“ Keď dieťa cíti, že jeho bolesť nie je bagatelizovaná, vzniká most dôvery, ktorý môže vydržať roky.

Nulová tolerancia voči diskriminácii neznamená hľadanie vinníkov ani trestanie. Znamená budovanie bezpečného priestoru, kde má každý istotu, že jeho hlas má hodnotu a že jeho inakosť je prijatá. Je to sľub deťom, že v našej škole sa nikto nemusí báť byť sám sebou.

Nulová tolerancia nie je o trestaní. Je o budovaní bezpečia, kde sa nikto nemusí báť byť iný a kde sa aj ten najtichší hlas môže ozvať a byť vypočutý.

Možno výsledok neuvidíme hneď. Ale každý zastavený prejav nespravodlivosti, každé povzbudenie a každý tichý rozhovor s dieťaťom sú kroky k prostrediu, kde vládne dôvera, prijatie a rešpekt.

Aj v Spojenej škole internátnej majú tieto malé gestá obrovskú silu. Ukazujú deťom, že ich hodnota nespočíva v chybách z minulosti, ale v tom, kým sú a kým sa môžu stať. Zahodíme predsudky. Len tak môžeme vytvárať miesto, kde sa každý cíti bezpečne a má šancu začať znovu...

Spojená škola internátna, Mierová 24/49, 982 01 Tornaľa

Oboznámenie sa s Plánom uplatňovania štandardov dodržiavania
zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní
so zameraním na optimalizáciu psychosociálneho vývinu a vytváranie predpokladov na
osobnostnú a sociálnu integráciu.

v zmysle

Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní
vydaného MŠVVaM SR

Schválil: Mgr. Ildikó Kánová, riaditeľka

Spojená škola internátna, Mierová 24/49, 982 01 Tornaľa

vypracovalo Plán uplatňovania štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní, so zameraním na optimalizáciu psychosociálneho vývinu a vytváranie predpokladov na osobnostnú a sociálnu integráciu, v zmysle Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní vydaného MŠVVaM SR. Týmto plánom sa zaviazalo k inkluzívnym hodnotám pri výchove a vzdelávaní. Inkluzívne hodnoty pri výchove a vzdelávaní predstavujú základné princípy rešpektu k rozmanitosti, rovnosti príležitostí, solidarity a aktívneho zapájania všetkých žiakov bez rozdielu.

Zamestnanci Spojenej školy internátnej vyhlasujú a svojim podpisom potvrdzujú:

- že sa oboznámili s obsahom Plánu uplatňovania štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní, so zameraním na optimalizáciu psychosociálneho vývinu a vytváranie predpokladov na osobnostnú a sociálnu integráciu
- že sa zaväzujú, pri náplni svojej pracovnej činnosti, k inkluzívnym hodnotám
- že sa v priebehu 3 mesiacov oboznámia s podpornou metodikou pre zvyšovanie povedomia zamestnancov. Podporná metodika je dostupná u vedenia a taktiež na webovej stránke v príslušnej sekcii.

V, dňa:

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

11.
12.
13.
14.
15.
16.
17.
18.
19.
20.
21.
22.
23.
24.
25.
26.

Politika rovnakých príležitostí a nulovej tolerancie segregácie v rámci vzdelávania

Subjekt: Spojená škola internátna, Mierová 24/49, 982 01 Tornaľa

Účinnosť od: 01.10.2025

Článok I.

Úvodné ustanovenia

1. Tento dokument určuje zásady, ciele a opatrenia, ktorými Spojená škola internátna, Mierová 24/49, 982 01 Tornaľa (ďalej len „škola“) zabezpečuje rovný prístup ku kvalitnému vzdelávaniu, pracovným činnostiam a voľnočasovým aktivitám všetkým svojim žiakom, rešpektujúc výchovu a vzdelávanie zamerané na optimalizáciu ich psychosociálneho vývinu a vytvorenie predpokladov na ich osobnostnú a sociálnu integráciu.
2. Dokument je vypracovaný v súlade s Ústavou SR, Dohovorom OSN o právach dieťaťa, Antidiskriminačným zákonom č. 365/2004 Z. z., Školským zákonom č. 245/2008 Z.z., ako aj Štandardmi Ministerstva školstva SR pre zákaz segregácie.
3. Poslaním školy je optimalizovať psychosociálny vývin žiakov a vytvárať predpoklady na ich osobnostnú a sociálnu integráciu.

Článok II.

Zásady rovnakých príležitostí

1. V škole platí **nulová tolerancia segregácie a nulová tolerancia diskriminácie** vo všetkých jej formách.
2. Každý žiak má rovnaké právo na prístup k:
 - o vzdelávaniu,
 - o vzdelávacím službám,
 - o pracovným činnostiam,
 - o voľnočasovým aktivitám.
3. Rovnaký prístup je garantovaný bez ohľadu na etnický pôvod, jazyk, kultúru, vierovyznanie, zdravotný stav, pohlavie, sociálno-ekonomické zázemie alebo rodinnú situáciu.
4. Zásady školy vychádzajú z princípov **inklúzie, rešpektu, participácie a spravodlivosti**.

Článok III. Výchova a vzdelávanie

1. Výchovno-vzdelávacia činnosť sa opiera o **inkluzívnu pedagogiku**, ktorá zohľadňuje individuálne potreby žiakov.
2. Vyučovanie je diferencované a podporuje:
 - o osvojenie kľúčových kompetencií,
 - o posilnenie sebadôvery,
 - o rozvoj prosociálneho správania,
 - o schopnosť riešiť konflikty bez násilia.

Článok IV. Vzdelávacie činnosti

1. Škola poskytuje žiakom:
 - Rovnaký prístup k vzdelávaniu**
 - každý žiak má prístup k plnohodnotnému vzdelávaniu bez ohľadu na pôvod, sociálne zázemie, jazyk, zdravotné znevýhodnenie či iné odlišnosti,
 - žiaci sú zaradení do tried podľa veku a vzdelávacích potrieb, nie podľa etnicity alebo sociálneho statusu.
 - Diferencovanú a inkluzívnu výučbu**
 - využívanie individuálneho prístupu a diferencovaných metód vyučovania, aby všetci žiaci mohli dosahovať úspechy podľa svojich schopností,
 - podpora inkluzívnych stratégií – kooperatívne učenie, projektové vyučovanie, skupinová práca.
 - Kultúrna podpora**
 - využívanie medzikultúrnej výchovy na predchádzanie predsudkov a posilňovanie rešpektu k rozmanitosti (mimoškolská činnosť)
 - Podporné a vzdelávacie aktivity**
 - rozvoj talentov prostredníctvom záujmových útvarov, súťaží.
 - Vzdelávanie k hodnotám rovnosti a rešpektu**
2. Cieľom je:
 - zabezpečiť, aby každý žiak – bez ohľadu na svoje sociálne, etnické, kultúrne, zdravotné či jazykové zázemie – mal rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu, podpore a rozvoju svojho potencionálu,
 - škola sa usiluje o vytvorenie **inkluzívneho, bezpečného a podporného prostredia**, v ktorom sa každý žiak cíti prijatý, rešpektovaný a má možnosť dosiahnuť úspech podľa svojich schopností,

Politika smeruje k:

- odstráneniu všetkých foriem **segregácie, diskriminácie a predsudkov** vo výchovno-vzdelávacom procese,
- podpore **inkluzívnych postupov** v škole, ktoré rešpektujú individuálne potreby žiakov,
- rovnakému prístupu k vzdelávaniu, odbornej pomoci, materiálnym zdrojom a mimoškolským aktivitám,
- posilňovaniu **empatie, tolerancie a vzájomného rešpektu** medzi žiakmi a zamestnancami školy,
- zvyšovaniu **odborných kompetencií pedagógov** v oblasti inklúzie, multikultúrneho vzdelávania a práce s rôznorodou skupinou žiakov.

Cieľom tejto politiky je teda vytvoriť školu, ktorá je **otvorená, spravodlivá a podporujúca**, kde sa každý žiak bez rozdielu môže rozvíjať, učiť a napredovať v súlade so svojimi schopnosťami a záujmami.

Článok V.

Pracovné a voľnočasové aktivity

Voľnočasové aktivity predstavujú dôležitý prostriedok prevencie segregácie a podporujú sociálnu integráciu žiakov. Ich cieľom je vytvoriť priestor, kde sa všetci žiaci môžu stretávať, komunikovať a spolupracovať bez rozdielov.

Medzi najčastejšie organizované aktivity patria:

- športové a pohybové aktivity – futbal, stolný tenis, turistika,
- umelecké a kultúrne činnosti – výtvarné, hudobné a tanečné krúžky, školské vystúpenia, súťaže,
- environmentálne a spoločenské projekty – Deň Zeme, zber papiera, tvorba školských výstav,
- tematické dni a spoločné oslavy – Deň detí, Vianoce, Mikuláš, karneval, Deň rodiny,
- rozvoj digitálnych zručností – práca s počítačom, využívanie interaktívnych technológií, tvorba prezentácií,
- besedy a preventívne programy – témy zdravia, bezpečnosti, tolerancie, empatie a rešpektu.

3. Inkluzívny rozmer aktivít

Všetky aktivity sú organizované tak, aby podporovali:

- spoluprácu medzi žiakmi rôznych tried a stupňov vzdelávania,
- rovnaké zapojenie chlapcov a dievčat,
- individuálny prístup a rešpekt k možnostiam každého žiaka,
- spoluprácu s rodinami a komunitou, čím sa posilňuje vzťah školy k miestnemu prostrediu.

Pracovné a voľnočasové aktivity teda prispievajú k napĺňaniu cieľov Politiky rovnakých príležitostí tým, že umožňujú každému žiakovi zažiť úspech, rozvíjať svoje schopnosti a cítiť sa ako plnohodnotná súčasť kolektívu.

Pri všetkých aktivitách sa dôsledne dbá na **nediskriminačný prístup** a zmiešané skupiny žiakov.

Článok VI.

Preventívne opatrenia

Preventívne opatrenia predstavujú súbor aktivít a postupov, ktorých cieľom je predchádzať prejavom segregácie, diskriminácie, predsudkov a sociálneho vylúčenia vo výchovno-vzdelávacom procese. Spojená škola internátna v Tornali kladie dôraz na budovanie inkluzívnej kultúry školy, ktorá podporuje rovnosť, rešpekt, spoluprácu a bezpečné prostredie pre všetkých žiakov.

Preventívne opatrenia na úrovni školy

- **Vytváranie rovnakých podmienok pre všetkých žiakov** pri prijímaní do školy, v prístupe k vzdelávaniu, hodnotení a účasti na školských aktivitách.
- **Individuálny prístup k žiakovi** – zohľadňovanie jeho možností, schopností a špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb.
- **Systematické vzdelávanie pedagogických zamestnancov** v oblasti inkluzívneho a multikultúrneho vzdelávania.
- **Spolupráca s rodinami a komunitou** – pravidelné konzultácie, rodičovské stretnutia, zapájanie rodičov do života školy.
- **Spolupráca s poradenskými a podpornými organizáciami** (CPaP).
- **Monitoring a hodnotenie rovnosti príležitostí** – pravidelné sledovanie podmienok vzdelávania a vzťahov v kolektíve.

2. Preventívne opatrenia v oblasti výchovno-vzdelávacej činnosti

- **Podpora inkluzívnych foriem vzdelávania** – spoločné aktivity, projekty a skupinová práca žiakov s rôznymi schopnosťami.
- **Rozvíjanie sociálnych a komunikačných zručností** – nácvik spolupráce, riešenie konfliktov, sebareflexia, podpora sebaúcty.
- **Pravidelné rozhovory a besedy** o prejavoch predsudkov, šikany, diskriminácie a ich dôsledkoch.
- **Využívanie zážitkových a projektových metód** – spoločné tvorivé dielne, športové dni, environmentálne projekty, ktoré podporujú tímovosť a vzájomné porozumenie.

3. Preventívne opatrenia v rámci školského prostredia

- **Vytváranie bezpečného, priateľského a rešpektujúceho prostredia** pre všetkých žiakov.

- **Vizualizácia hodnôt školy** – informačné tabule, nástenky, plagáty podporujúce rovnosť, toleranciu a spoluprácu.
- **Zabezpečenie bezbariérového a dostupného prostredia** pre žiakov so zdravotným znevýhodnením.
- **Zamedzenie segregácie v triedach a pri aktivitách** – žiaci sú rozdeľovaní do skupín tak, aby sa podporovala rôznorodosť a vzájomná spolupráca.
- **Rešpektovanie kultúrnej a jazykovej rozmanitosti** – využívanie rôznych foriem komunikácie a podpora porozumenia medzi žiakmi.

4. Preventívne opatrenia vo voľnočasových a komunitných aktivitách

- **Podpora spoločných mimoškolských aktivít** – športové, kultúrne, environmentálne a spoločenské podujatia pre všetkých žiakov.
- **Organizovanie spoločných osláv a projektov** – Deň detí, Vianoce, Deň rodiny, Deň Zeme, ktoré spájajú rôzne skupiny žiakov.
- **Spolupráca so zariadeniami a organizáciami v regióne** – podpora sociálnej integrácie žiakov do širšieho spoločenského prostredia.

Preventívne opatrenia sú neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacej činnosti školy a prispievajú k tomu, aby sa Spojená škola internátna v Tornali stala **prostredím rovnosti, dôvery a spolupráce**, kde segregácia a diskriminácia nemajú miesto.

Článok VII.

Povinnosti zamestnancov

1. Politika rovnakých príležitostí a nulovej tolerancie segregácie je **záväzným** dokumentom školy, ktorého napĺňanie vyžaduje aktívnu účasť všetkých zamestnancov. Každý pedagogický aj nepedagogický pracovník je povinný svojím správaním, prístupom a profesionálnou činnosťou prispievať k vytváraniu inkluzívneho, bezpečného a spravodlivého prostredia pre všetkých žiakov.
2. Povinnosti zahŕňajú:
 - okamžitý zásah pri prejavoch diskriminácie, segregácie či šikany,
 - podávanie správ vedeniu školy,
 - účasť na **zvyšovaní povedomia** so zameraním na inklúziu,
 - budovanie atmosféry rešpektu a dôvery.

Článok VIII.

Riešenie incidentov

1. Každý prípad diskriminácie alebo segregácie sa považuje za **závažný incident**.
2. Incident je povinný zamestnanec okamžite nahlásiť vedeniu školy a zapísať ho.
3. Nasleduje:

- odborné vyhodnotenie situácie,
 - podpora dotknutého žiaka,
 - nápravné opatrenia pre žiaka alebo skupinu,
 - metodická podpora pre zamestnancov.
4. Opatrenia sú vždy v súlade s princípom **nápravy a podpory**, nie represie.

Článok IX.

Spolupráca s rodinou

1. Spojená škola internátna úzko spolupracuje s rodinami žiakov, obcami, školami, úradmi práce.
2. Spolupráca s rodinou predstavuje kľúčový prvok pri naplňaní cieľov Politiky rovnakých príležitostí a nulovej tolerancie segregácie. Rodina je prirodzeným prostredím dieťaťa a jej aktívne zapojenie do vzdelávacieho procesu prispieva k **úspešnej inklúzii, harmonickému rozvoju a posilneniu rovnosti príležitostí** všetkých žiakov školy.

Ciele spolupráce s rodinou:

- Posilniť **vzájomnú dôveru, komunikáciu a partnerstvo** medzi školou a rodičmi.
- Zapojiť rodičov do **výchovno-vzdelávacieho procesu** a spoločenského života školy.
- Predchádzať nedorozumeniam, predsudkom a prejavom segregácie prostredníctvom **otvorenej komunikácie a vzájomného rešpektu**.
- Podporovať rodičov v ich úlohe ako **spoluúčastníkov inkluzívneho vzdelávania** svojich detí.

Formy spolupráce:

- **Pravidelné rodičovské stretnutia** – informovanie o pokrokoch žiaka, jeho potrebách, možnostiach podpory a úspechoch.
- **Individuálne konzultácie** – osobné stretnutia s triednym učiteľom, vychovávateľom.
- **Poradenská a podporná činnosť** – poskytovanie informácií, metodických odporúčaní a odborných kontaktov pre rodičov.
- **Spolupráca prostredníctvom školského internátu** – pravidelná komunikácia s rodičmi žiakov ubytovaných v zariadení, zdieľanie poznatkov o správaní, návykoch a potrebách detí.

Článok X.

Zvyšovanie povedomia zamestnancov

Zvyšovanie povedomia zamestnancov je nevyhnutnou súčasťou implementácie Politiky rovnakých príležitostí a nulovej tolerancie segregácie. Cieľom je rozvíjať profesionálne, etické a sociálne kompetencie všetkých zamestnancov školy, aby dokázali aktívne podporovať inkluzívne prostredie, predchádzať diskriminácii a efektívne reagovať na prejavy nerovného zaobchádzania.

1. Ciele zvyšovania povedomia

- Posilniť poznanie princípov rovnosti, spravodlivosti a rešpektu vo výchovno-vzdelávacom procese.
- Zabezpečiť, aby všetci zamestnanci poznali zásady Politiky rovnakých príležitostí a nulovej tolerancie segregácie.
- Vytvoriť prostredie, v ktorom sú rozmanitosť a odlišnosti vnímané ako prínos pre školské spoločenstvo.
- Podporovať aktívne zapájanie zamestnancov do prevencie segregácie a diskriminácie.

2. Spôsoby a formy zvyšovania povedomia

- **Odborné školenia, semináre** zamerané na tému rovnosti, inklúzie, multikultúrnej výchovy a ľudských práv.
- **Metodické dni a porady** venované príkladom dobrej praxe, zdieľaniu skúseností a riešeniu modelových situácií.
- **Interné vzdelávanie** – pravidelné prezentácie, diskusie a samovzdelávanie prostredníctvom odbornej literatúry či e-learningu.
- **Spolupráca s odbornými inštitúciami a organizáciami**, ktoré poskytujú metodickú a poradenskú podporu v oblasti inklúzie a rovnosti.
- **Zdieľanie príkladov pozitívnej praxe** – prezentácia úspešných prístupov a skúseností učiteľov, vychovávateľov.
- **Supervízne stretnutia a mentoring** – odborné vedenie zamestnancov pri práci so žiakmi z rôznorodého prostredia.

3. Zásady pri realizácii vzdelávania zamestnancov

- **Systematickosť** – vzdelávanie prebieha pravidelne a nadväzuje na potreby školy.
- **Dostupnosť** – všetci zamestnanci majú rovnaké možnosti zapojiť sa do vzdelávania.
- **Praktická využiteľnosť** – nadobudnuté poznatky sú priamo aplikovateľné v každodennej pedagogickej praxi.
- **Reflexia a hodnotenie** – účastníci majú priestor na spätnú väzbu a návrhy na zlepšenie.

4. Očakávané prínosy

- Zvýšenie kompetentnosti a citlivosti zamestnancov pri práci so žiakmi z rôznorodého prostredia.
 - Posilnenie kolegiálnej spolupráce a zdieľania skúseností v tíme.
 - Zlepšenie klímy školy a celkového pocitu bezpečia a dôvery medzi žiakmi i zamestnancami.
 - Zabezpečenie udržateľnosti inkluzívneho vzdelávania a napĺňanie cieľov Politiky rovnakých príležitostí
5. Úspešná realizácia politiky nulovej tolerancie segregácie je podmienená systematickým zvyšovaním povedomia všetkých zamestnancov Spojenej školy internátnej.
6. Zvyšovanie povedomia zamestnancov je dlhodobý a kontinuálny proces, ktorý podporuje vytváranie **otvorenej, empatickej a tolerantnej školy**. Spojená škola internátna v Tornali sa týmto spôsobom aktívne usiluje o to, aby každý člen školského spoločenstva prispieval k budovaniu prostredia bez predsudkov a diskriminácie.

Článok XI.

Záverečné ustanovenia

1. Tento dokument je záväzný pre všetkých zamestnancov a žiakov Spojenej školy internátnej.
2. Dokument sa pravidelne reviduje a aktualizuje podľa legislatívnych zmien a potrieb praxe.
3. Účinnosť nadobúda dňom schválenia riaditeľkou školy.

V Tornali, dňa 25.10.2025

Spojená škola internátna, Mierová 24/49, 982 01 Tornaľa

**Plán uplatňovania štandardov dodržiavania
zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní**

so zameraním na optimalizáciu psychosociálneho vývinu, odstraňovanie porúch správania a vytváranie predpokladov na osobnostnú a sociálnu integráciu.

v zmysle

Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní
vydaného MŠVVaM SR

01.10.2025

1. Desegregácia

1.1 V prostredí Spojenej školy internátnej v Tornali je desegregácia chápaná ako komplexný, dlhodobý a systematický proces, ktorého cieľom je predchádzať a odstraňovať akékoľvek neodôvodnené priestorové, organizačné alebo sociálne oddelovanie detí a mladistvých. Tento proces sa týka všetkých foriem rozdeľovania žiakov na základe ich sociálneho pôvodu, etnickej či kultúrnej príslušnosti, sociálno-ekonomického zázemia, zdravotného znevýhodnenia, predchádzajúcich životných skúseností, príslušnosti k rôznym komunitám alebo umiestnenia v rôznych typoch ústavnej starostlivosti.

Cieľom desegregácie je vytvoriť rovnaké podmienky pre všetkých žiakov a zabezpečiť, aby mali rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu, rozvoju osobnosti a spoločenskému začleneniu. Tento prístup zároveň podporuje vzájomný rešpekt, spoluprácu a toleranciu medzi všetkými členmi školskej komunity a prispieva k formovaniu inkluzívneho školského prostredia, v ktorom sa každý žiak cíti prijatý, rešpektovaný a hodnotný.

Tento proces zahŕňa nielen samotný výchovno-vzdelávací proces, ale aj všetky zložky školského vzdelávacieho programu – od psychologickú a špeciálno-pedagogickú intervenciu, cez pracovnú, umeleckú a športovú činnosť, až po voľnočasové aktivity.

Všetky tieto činnosti sú organizované tak, aby sa predchádzalo vytváraniu homogénnych skupín žiakov na základe chránených dôvodov podľa antidiskriminačného zákona a aby sa podporovala inklúzia, spolupráca a rovnosť príležitostí medzi všetkými žiakmi školy.

Cieľom je zabezpečiť, aby každý žiak mal rovnakú príležitosť aktívne sa zapájať do spoločných školských aj mimoškolských aktivít, rozvíjať svoje sociálne zručnosti, budovať pozitívne vzťahy s rovesníkmi z rôznorodého prostredia a pripravovať sa na plnohodnotné začlenenie do otvorenej a tolerantnej spoločnosti.

Proces desegregácie v Spojenej škole internátnej sa môže týkať:

- detí a žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, napríklad z rodín žijúcich v generačnej chudobe alebo z vylúčených komunít,
- detí a žiakov so zdravotným znevýhodnením alebo so špeciálnymi potrebami, ktorých vzdelávacie potreby si vyžadujú individuálny alebo diferencovaný prístup v rámci bežného školského prostredia.

Desegregácia si vyžaduje systematické úpravy v organizácii každodenného režimu, vzdelávacieho procesu a voľnočasových aktivít. Cieľom je predchádzať vytváraniu trvalo oddelených skupín žiakov podľa pôvodu, sociálneho postavenia, zdravotného stavu alebo iných odlišností a zároveň podporovať rovnosť príležitostí, inklúziu a vzájomnú spoluprácu medzi všetkými žiakmi.

1.2 Zmyslom desegregácie v Spojenej škole internátnej v Tornali je zabezpečiť spravodlivý prístup všetkých žiakov ku vzdelávaniu, aktivitám a príležitostiam, bez ohľadu na ich sociálne alebo kultúrne zázemie, zdravotný stav či individuálne potreby. Desegregácia nie je len technickým opatrením v organizácii školského režimu, ale predstavuje hodnotový prístup školy, ktorý presadzuje rovnosť, inklúziu, rešpekt a dôstojnosť každého žiaka a podporuje bezpečné a tolerantné prostredie pre všetkých.

1.3 Hlavné ciele desegregácie:

- Odstraňovať vnútorné bariéry a stereotypy medzi jednotlivcami z rôzneho sociálneho alebo kultúrneho prostredia a s odlišnými životnými skúsenosťami, vrátane predsudkov získaných v rodine alebo predchádzajúcom školskom prostredí.
- Poskytovať rovnaké možnosti rozvoja vo vzdelávacej, pracovnej aj voľnočasovej oblasti, pričom sa zabezpečí rovnaký prístup všetkých žiakov k materiálnym a personálnym zdrojom školy.
- Budovať vzájomný rešpekt a porozumenie prostredníctvom zmiešaných skupinových aktivít, ktoré podporujú spoluprácu, komunikáciu a inklúziu všetkých žiakov.

1.4 Plán uplatňovania štandardov dodržiavania zákazu segregácie v Spojenej škole internátnej vychádza z metodického príručky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, z ustanovení Dohovoru o právach dieťaťa, školského zákona, antidiskriminačného zákona, ako aj z ďalších relevantných právnych predpisov.

Plán uplatňovania štandardov dodržiavania zákazu segregácie v Spojenej škole internátnej vychádza z metodického príručky MŠVVaM SR, z ustanovení Dohovoru o právach dieťaťa, zo školského zákona a antidiskriminačného zákona, ako aj z ďalších súvisiacich právnych predpisov.

Štandardy sa vzťahujú na všetky oblasti činnosti školy vrátane vzdelávacieho procesu, pracovnej prípravy, voľnočasových a športových aktivít, sociálnej podpory. Ich cieľom je zabezpečiť, aby každé dieťa malo rovnaký prístup k ponuke aktivít, odborných služieb a rozvojových príležitostí, bez ohľadu na pôvod, minulé skúsenosti alebo aktuálne správanie.

Metodická príručka MŠVVaM SR uvádza:

Štandardy postojov a hodnôt

Základným predpokladom pre úspešné zavedenie štandardov, ktoré zabezpečia proces prevencie, či odstraňovania segregácie vo výchove a vzdelávaní je zásadný posun v oblasti postojového a hodnotového nastavenia, kultivácie verejného diskurzu a medziľudských vzťahov všetkých aktérov vzdelávania, ktorí prichádzajú na pôde škôl do kontaktu so žiakmi a poslucháčmi. Spoločnosť 21. storočia potrebuje občanov, ktorí majú také hodnoty, postoje, schopnosti, poznanie a kritické myslenie, aby mohli fungovať ako demokratickí a interkultúrne kompetentní občania. Postojové a hodnotové štandardy sú definované na základe kľúčových ukazovateľov (deskriptorov), ktoré boli vytvorené Radou Európy v dokumente Referenčný rámec kompetencií pre demokratickú kultúru .

Deskriptory predstavujú konkrétne popisy a vysvetlenia žiaduceho správania všetkých aktérov vo vzdelávaní. Zahŕňajú najmä:

- zaobchádzanie so všetkými ľuďmi bez rozdielu a s rešpektom,
- prejavovanie úcty každému jednotlivcovi a vnímanie rozmanitosti ako príležitosti a prínosu pre školu pri príprave a realizácii výchovno-vzdelávacích aktivít,
- uznávanie každého človeka ako rovnocennej ľudskej bytosti,
- rešpektovanie ľudí rôzneho vierovyznania,
- rešpektovanie ľudí s odlišnými politickými názormi,
- záujem spoznávať presvedčenia, hodnoty, tradície a pohľady iných ľudí na svet,
- poskytovanie priestoru druhým na vyjadrenie svojich názorov,
- prevzatie zodpovednosti za svoje skutky,
- ochotu ospravedlniť sa, ak som niekomu ublížil,
- prejavovanie vôle a záujmu spolupracovať a pracovať s ostatnými na presadzovaní spoločných záujmov.

Štandardy vyplývajúce z definície segregácie vo výchove a vzdelávaní:

- Škola a školské zariadenie pri uplatňovaní Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vypracuje Plán uplatňovania Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní a využíva Metodickú príručku desegregácie vo výchove a vzdelávaní vydanú Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR.

Štandardy priestorovej desegregácie:

- Do všetkých priestorov školy, určených pre žiakov, je umožnený rovný (nediskriminačný) prístup všetkým žiakom. Škola nemá priestory a budovy vyhradené pre jednotlivé skupiny žiakov vytvorené za účelom ich vylučovania alebo neprípustného oddelovania na základe ktoréhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone.

- Škola v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu využíva priestory, ktoré spĺňajú normy stanovené regionálnymi úradmi verejného zdravotníctva, pričom výchovnovzdelávací proces žiadnej zo skupín neprebieha v priestoroch, ktorých kvalita je výrazne rozdielna oproti iným priestorom.
- Ak má škola v jednotlivých vekových kohortách zastúpenie žiakov rôzneho etnického, národného alebo sociálneho pôvodu, farby pleti alebo iného chráneného dôvodu podľa antidiskriminačného zákona, má vytvorené triedy, v ktorých je vyvážené zastúpenie žiakov týchto skupín.

Štandardy organizačnej desegregácie:

- Škola má nastavenú organizáciu školského vyučovania a denný program tak, aby nedochádzalo k vylučovaniu a neprípustnému oddelovaniu niektorej skupiny žiakov.
- Všetky skupiny žiakov školy a školského zariadenia majú stanovené rovnaké vzdelávacie štandardy, na základe ktorých pedagogickí zamestnanci, odborní zamestnanci a ďalší zamestnanci vytvárajú učebné osnovy školského vzdelávacieho programu. Úpravy je možné realizovať len u žiakov, ktorým to určuje individuálny vzdelávací program, individuálny učebný plán alebo poskytnuté podporné opatrenia
- Všetky skupiny žiakov majú umožnený rovný prístup k materiálno-technickému vybaveniu, učebným materiálom a iným vzdelávacím pomôckam výchovno-vzdelávacieho procesu prislúchajúcemu danému ročníku alebo stupňu vzdelávania.
- Škola je povinná využiť všetky dostupné prostriedky, nástroje a metódy, aby umožnila prístup ku vzdelávaniu v maximálnej miere všetkým skupinám žiakov aj v prípade krízových udalostí v škole. Po ukončení krízovej udalosti je škola povinná realizovať príslušné podporné opatrenia na kompenzáciu prípadných výpadkov vo výchove a vzdelávaní, ktoré nemohli byť v maximálnej miere riešené počas krízovej situácie.

Štandardy sociálnej desegregácie

- Škola využíva potrebné a dostupné inkluzívne podporné opatrenia na podporu sociálneho začlenenia žiakov a poslucháčov a vytváranie pozitívnej podporujúcej sociálnej klímy v škole a školskom zariadení, ktorá prispieva k destigmatizácii a odstraňovaniu stereotypov a predsudkov.
- Škola organizuje a podporuje programy neformálneho vzdelávania a mimoškolské aktivity smerujúce k vytvoreniu priaznivej sociálnej klímy a interkultúrneho porozumenia v rámci školy, medzi žiakmi ako aj rodičmi.
- Škola prijíma, vzdeláva a vychováva všetky skupiny žiakov podľa platných právnych predpisov bez vylučovania a neprípustného oddelovania na základe akéhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone.
- V škole alebo školskom zariadení neexistujú procesy, postupy a usporiadania (ani na úrovni tried), ktoré vylučujú alebo neprípustne oddelujú skupiny žiakov na základe akéhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone.

- Škola umožňuje všetkým skupinám žiakov, aby sa pre napĺňanie a rozvoj svojho potenciálu zapájali do aktivít a súťaží, ktoré sama organizuje, alebo sú škole a školskému zariadeniu sprostredkované, a aktívne ich k tomu motivuje a podporuje.
- Škola pri hodnotení žiakov alebo poslucháčov nekoná diskriminačne len na základe ich príslušnosti k niektorej sociálnej alebo etnickej skupine alebo iného chráneného dôvodu podľa antidiskriminačného zákona.

2. Identifikácia a analýza aktuálneho stavu Spojenej školy internátnej v rámci plánu dodržiavania desegregácie vo výchove a vzdelávaní

Spojená škola internátna považuje inkluzívny prístup ku všetkým deťom za jeden zo svojich kľúčových princípov. Tento prístup je základom vytvárania prostredia, ktoré je bez predsudkov, diskriminácie a neodôvodnenej segregácie. Základným predpokladom efektívnej inklúzie je aktívne zapájanie všetkých „žiakov“ t.j. detí a mladistvých do života školy, bez ohľadu na ich etnický pôvod, sociálne zázemie, jazykové schopnosti, zdravotný stav alebo predchádzajúcu životnú skúsenosť. Škola zabezpečuje, aby každý žiak mal prístup k rovnakej úrovni podpory, materiálneho vybavenia, odbornej starostlivosti a rozvojových príležitostí.

Vzdelávací proces je úzko prepojený s výchovou mimo vyučovania aby sa dosiahlo čo najkomplexnejšie napĺňanie potrieb jednotlivcov. Žiaci majú možnosť zúčastňovať sa na vzdelávaní v triedach, ktoré sú zložené tak, aby sa podporovala rozmanitosť a spolupráca. Súčasťou programu sú športové aktivity, ktoré sú zámerne organizované v zmiešaných skupinách, čím sa predchádza vytváraniu trvalých homogénnych kolektívov na základe pôvodu alebo iných odlišností.

Škola kladie dôraz na to, aby boli všetky pravidlá a opatrenia denného režimu uplatňované jednotne na všetkých. Ak je potrebné z organizačných alebo bezpečnostných dôvodov upraviť zloženie skupiny, vždy sa prijímajú aj kompenzačné opatrenia, ktoré umožňujú deťom udržiavať kontakt s rovesníkmi z iných skupín. Tieto opatrenia môžu zahŕňať napríklad spoločné športové podujatia, kultúrne programy, alebo spoločnú účasť na externých aktivitách.

Škola je pripravená pružne reagovať v situáciách, keď sa objaví riziko segregácie. V takom prípade sa uskutočňuje okamžitá analýza situácie odborným tímom, ktorý navrhne konkrétne kroky na odstránenie problému. Opatrenia môžu byť krátkodobé, ako napríklad reorganizácia skupín na vybraných aktivitách, alebo dlhodobé, ako napríklad úprava organizačného systému a pravidiel.

2.1 Štandardy prostredia Spojenej školy internátnej:

Spojená škola internátna vytvára prostredie, ktoré je postavené na princípoch spravodlivosti, dôstojnosti a rovnakého zaobchádzania so všetkými deťmi. Každé dieťa je vnímané ako jedinečná a rovnocenná ľudská bytosť so svojimi schopnosťami, potrebami a potenciálom. Personál školy dbá na to, aby sa v každodennej komunikácii, pri riešení konfliktov aj pri organizovaní aktivít zachovával rešpekt, úcta a spravodlivosť.

Rozmanitosť sa v škole chápe ako pozitívny prínos, ktorý obohacuje život komunity. Žiaci sa prostredníctvom každodenných situácií učia, že odlišné názory, zvyky, tradície a životné skúsenosti sú príležitosťou na vzájomné učenie a porozumenie.

Súčasťou štandardov školského prostredia je aj dôsledná ochrana práva dieťaťa vyjadriť svoj názor na záležitosti, ktoré sa ho bezprostredne týkajú. V škole sú zavedené mechanizmy, ktoré žiakom umožňujú bezpečne a slobodne vyjadrovať svoje pocity a skúsenosti – či už formou rozhovorov s triednymi učiteľmi, vychovávateľmi, alebo prostredníctvom anonymných podnetov. Takýto prístup podporuje aktívnu participáciu žiakov, rešpektovanie ich práv a budovanie inkluzívneho prostredia.

Personál je vedený k tomu, aby sa pri práci so žiakmi snažil podporovať ich zodpovednosť za vlastné konanie a schopnosť spolupracovať s ostatnými na dosahovaní spoločných cieľov. Plánujú sa aktivity, ktoré podporujú spoločnú prácu a tímovú spoluprácu žiakov, ako napríklad príprava spoločného programu, úprava areálu školy alebo realizácia tvorivého projektu. Takéto aktivity napomáhajú budovaniu vzájomného rešpektu, spolupráce a pocitu spolupatričnosti medzi žiakmi z rôznych prostredí.

2.2 Štandardy priestorovej desegregácie v Spojenej škole internátnej:

Všetky priestory školy, ktoré sú určené pre vzdelávanie, šport, prácu, odpočinok a voľnočasové aktivity, sú prístupné všetkým žiakom rovnako.

- Neexistujú priestory vyhradené trvalo iba pre určité skupiny na základe pôvodu, sociálneho zázemia, diagnózy alebo iných chránených dôvodov.
- Priestorové riešenia sú navrhnuté tak, aby podporovali prirodzené miešanie žiakov z rôznych skupín. Pri pridelení ubytovacích izieb sa dbá na to, aby boli v jednej izbe umiestnení žiaci s rôznym pôvodom, pokiaľ tomu nebránia závažné odborné alebo bezpečnostné dôvody.
- Všetky priestory spĺňajú rovnakú úroveň hygienických, bezpečnostných a technických noriem. Kvalita prostredia v jednotlivých častiach školy je porovnateľná, čo znamená, že žiadna skupina žiakov nemá prístup k výrazne horším alebo menej vybaveným priestorom.

Ak je z odborného alebo bezpečnostného hľadiska potrebné dočasne oddeliť určité skupiny detí, škola vždy zároveň plánuje spoločné aktivity, ktoré umožňujú zachovať kontakt medzi deťmi z rôznych skupín.

2.3 Štandardy organizačnej desegregácie:

Organizácia aktivít v Spojenej škole internátnej je nastavená tak, aby sa žiaci pravidelne stretávali v rôznych kolektívoch a aby sa zabránilo dlhodobému vytváraniu uzavretých skupín podľa pôvodu alebo iných odlišností.

V Spojenej škole internátnej sú vyučovanie, odborný výcvik a voľnočasové aktivity organizované tak, aby podporovali schopnosť žiakov prispôbovať sa rôznym situáciám a efektívne spolupracovať s rôznymi spolužiakmi. Tento prístup prispieva k rozvoju sociálnych zručností a vzájomného rešpektu medzi žiakmi.

Všetky skupiny žiakov majú stanovené rovnaké výchovno-vzdelávacie, pracovné štandardy, čím sa zabezpečuje rovnaký prístup ku vzdelávaniu a aktivitám pre všetkých žiakov školy.

Materiálno-technické vybavenie, učebné pomôcky, pracovné nástroje a športové vybavenie sú dostupné pre všetkých žiakov bez rozdielu. V prípade špeciálnych potrieb konkrétneho dieťaťa je zabezpečené prispôbenie pomôcok alebo vybavenia tak, aby sa mohlo plnohodnotne zapojiť do aktivity.

Ak nastane mimoriadna situácia, ktorá vyžaduje zmenu organizácie života v škole, vedenie školy vždy zabezpečuje, aby tieto opatrenia nevedli k diskriminácii alebo neprimeranému obmedzeniu účasti na aktivitách pre určitú skupinu žiakov.

2.4 Štandardy sociálnej desegregácie:

Sociálna desegregácia v Spojenej škole internátnej znamená odstraňovanie bariér, ktoré by mohli brániť deťom a žiakom z rôznych skupín navzájom spolupracovať, spoločne tráviť čas a budovať vzťahy.

Naša škola realizuje opatrenia zamerané na rozvoj empatie, tolerancie a vzájomného rešpektu medzi žiakmi, pričom súčasne zabezpečuje výchovu a vzdelávanie podporujúce optimalizáciu ich psychosociálneho vývinu, odstraňovanie porúch správania a vytváranie predpokladov pre osobnostnú a sociálnu integráciu. Tieto aktivity podporujú inkluzívne prostredie, kde sa každý žiak cíti prijatý a môže aktívne rozvíjať svoje schopnosti v spolupráci s ostatnými. Tieto opatrenia sú zamerané na rozvoj empatie, tolerancie a vzájomného rešpektu pri zachovaní poskytovania výchovy a vzdelávania zameraného na optimalizáciu ich psychosociálneho vývinu, odstraňovanie porúch správania a vytvorenie predpokladov na ich osobnostnú a sociálnu integráciu.

2.5 Slabé stránky Spojenej školy internátnej v oblasti desegregácie:

Spojená škola internátna si uvedomuje, že aj pri dôslednej snahe o dodržiavanie princípov desegregácie existujú výzvy, ktoré je potrebné adresovať.

Medzi tieto výzvy patrí:

- Prítomnosť nevedomých stereotypov a predsudkov, ktoré si deti aj niektorí zamestnanci prinášajú zo svojho predchádzajúceho prostredia, môže predstavovať riziko. Takéto postoje môžu viesť k neúmyselnému vylučovaniu alebo uprednostňovaniu určitých skupín, čím sa narúša princíp rovnosti a inklúzie v školskom prostredí.

Oblasti možného zlepšenia zahŕňajú:

- posilnenie spolupráce s rodinou, školami v mieste pôvodu dieťaťa,
- rozvoj inkluzívnej kultúry školy prostredníctvom pravidelných školení
- vytváranie nových foriem externých aktivít zameraných na rozšírenie skúseností detí a podporu ich kontaktu s rôznorodým spoločenským prostredím.

3. Ciele a vízie plánu uplatňovania štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní

3.1 Vízia

Víziou Spojenej školy internátnej je vytvoriť také prostredie, v ktorom má každé dieťa rovnaký prístup k vzdelávaniu, pracovnej príprave, športovým a voľnočasovým aktivitám, ako aj k príležitostiam na osobný rast a rozvoj sociálnych zručností. Cieľom je, aby každý žiak odchádzal zo školy s vyššou mierou sebavedomia, so schopnosťou spolupracovať s ľuďmi z rôznych prostredí a s pripravenosťou začleniť sa do spoločnosti bez predsudkov a s rešpektom k rozmanitosti.

Naša škola sa usiluje o to, aby hodnoty rovnosti, tolerancie a úcty k človeku prenikali do všetkých oblastí života školy. V každodennom kontakte sa kladie dôraz na vytváranie podporného a rešpektujúceho prostredia, v ktorom sa deti cítia prijaté, vypočuté a bezpečné.

3.2 Hlavné ciele

- Zabezpečiť dôsledné dodržiavanie legislatívy a štandardov proti segregácii vo všetkých oblastiach činnosti školy vrátane vzdelávacieho procesu, športových a voľnočasových aktivít podporovať inkluzívne prostredie, v ktorom sa deti učia spolupracovať a komunikovať s rovesníkmi z rôznych prostredí a s rôznymi skúsenosťami.
- Zvyšovať povedomie zamestnancov o prejavoch priamej a nepriamej segregácie a o možnostiach ich odstraňovania prostredníctvom pravidelného vzdelávania a výmeny skúseností.
- Monitorovať a vyhodnocovať účinnosť opatrení na prevenciu segregácie pomocou merateľných ukazovateľov a spätnej väzby od žiakov aj zamestnancov rozvíjať sociálne, komunikačné a pracovné zručnosti žiakov tak, aby sa dokázali uplatniť v bežnom živote, v škole alebo na pracovnom trhu.

3.3 Oblasť rozvoja:

Tvorba a implementácia integrovaného inkluzívneho kurikula

Cieľom tejto oblasti je rozvíjať integrované inkluzívne kurikulum, ktoré zabezpečí, aby všetci, bez ohľadu na etnický pôvod, sociálne zázemie, jazyk, zdravotné znevýhodnenie či iné individuálne potreby, mali možnosť aktívne a plnohodnotne participovať na výchovnom a vzdelávacom procese, zameranom na optimalizáciu ich psychosociálneho vývinu a vytvorenie predpokladov na ich osobnostnú a sociálnu integráciu.

4. Navrhované opatrenia a postupy na zlepšenie súčasného stavu

S cieľom systematicky reagovať na zistené nedostatky a podporiť pozitívne zmeny v danej oblasti je potrebné identifikovať konkrétne ciele a realizovať konkrétne opatrenia zamerané na zlepšenie aktuálnej situácie.

4.1 Identifikácia cieľov a opatrení

- **Systematický a dlhodobý prístup, ktorý napomáha formovaniu otvorenej, tolerantnej a inkluzívnej kultúry**

Škola bude dlhodobo rozvíjať a podporovať také aktivity, ktoré posilňujú vzťahy medzi žiakmi z rôznych skupín a podporujú inkluzívnu kultúru školy. Medzi tieto aktivity patria:

- Zmiešané športové tímy, ktoré sa zúčastňujú interných aj externých turnajov
- Kultúrne programy, na ktorých spolupracujú deti rôznych zručností a záujmov
- Spoločné podujatia s účasťou externých partnerov, ktoré umožňujú deťom nadväzovať nové kontakty
- **Časový harmonogram: „priebežne“**

- **Zvyšovanie povedomia zamestnancov v rámci rozpoznávania segregácie v praxi na základe kontinuálneho vzdelávania**
- **Identifikácia možného riešenia:** Bez vzdelávania a citlivého prístupu si zamestnanci nemusia uvedomiť, že ide o diskriminačné zaobchádzanie. Ak však majú dostatok informácií, metodických materiálov a podporu, dokážu lepšie zvládať inkluzívne prostredie a nevnímať desegregáciu ako hrozbu, ale ako súčasť kvalitného vzdelávania. Zvýšené povedomie im pomáha tieto javy identifikovať a reagovať na ne.
- **Časový harmonogram: „priebežne“**

- **Rozširovanie možností interakcie s vonkajším prostredím**
Škola bude hľadať spôsoby, ako zapojiť deti do aktivít mimo školy, aby získali skúsenosti z rôznorodého prostredia. Môže ísť o:
- Spoluprácu so školami, kde budú deti navštevovať mimoškolské aktivity

- Návštevy kultúrnych, športových a vzdelávacích inštitúcií
- Aktivity v spolupráci s miestnou komunitou alebo organizáciami

Časový harmonogram

Všetky opatrenia sa budú realizovať priebežne, s pravidelným ročným hodnotením ich účinnosti a návrhom ďalších krokov na základe dosiahnutých výsledkov a spätnej väzby.

5. Očakávané výsledky

5.1 Systematický a dlhodobý prístup, ktorý napomáha formovaniu otvorenej, tolerantnej a inkluzívnej kultúry

Spojená škola internátna očakáva, že dôsledným uplatňovaním plánu dodržiavania zákazu segregácie sa postupne zlepši celková inkluzívna atmosféra školy. Žiaci sa budú cítiť prijaté, rešpektované a budú mať pocit rovnosti v prístupe k všetkým aktivitám.

Očakávané výsledky dlhodobého inkluzívneho prístupu:

1. Zmena postojov a hodnôt

- Postupné odbúravanie predsudkov, stereotypov a diskriminačných postojov.
- Posilnenie empatie, rešpektu a otvorenosti voči inakosti medzi žiakmi aj zamestnancami.
- Vnímanie rozmanitosti ako obohatenia, nie ako prekážky.

2. Zvýšenie pocitu bezpečia a spolupatričnosti u detí

- Cítia sa prijaté, rešpektované a súčasťou kolektívu bez ohľadu na svoj pôvod, jazyk, náboženstvo či schopnosti.
- Znižuje sa výskyt šikany, sociálneho vylúčenia a izolácie.
- Rastie sebadôvera a motivácia žiakov zapájať sa do vyučovania aj mimoškolských aktivít.

3. Posilnenie spolupráce s rodičmi

- Rodičia vnímajú školu ako dôveryhodného partnera, ktorý rešpektuje ich hodnoty a potreby.
- Zvyšuje sa ich ochota spolupracovať, komunikovať a podieľať sa na živote školy.
- Škola sa otvára komunite a vytvára priestor pre spoločné aktivity a dialóg.

4. Zvýšenie kvality vzdelávania a rovnosti príležitostí

- Všetci majú rovnaký prístup k vzdelávaniu, pomôckam a podpore.
- Učitelia cielene pracujú s individuálnymi potrebami a prispôsobujú výučbu.
- Zlepšujú sa výsledky žiakov, najmä tých, ktorí by v tradičnom systéme mohli zaostávať.

5. Profesijný rast a spokojnosť pedagogických zamestnancov

- Učitelia a vychovávatelia získavajú nové zručnosti v oblasti inkluzívneho vzdelávania.
- Pracujú v prostredí, ktoré podporuje spoluprácu, inovácie a ľudský prístup.
- Zvyšuje sa ich profesijná spokojnosť a motivácia.

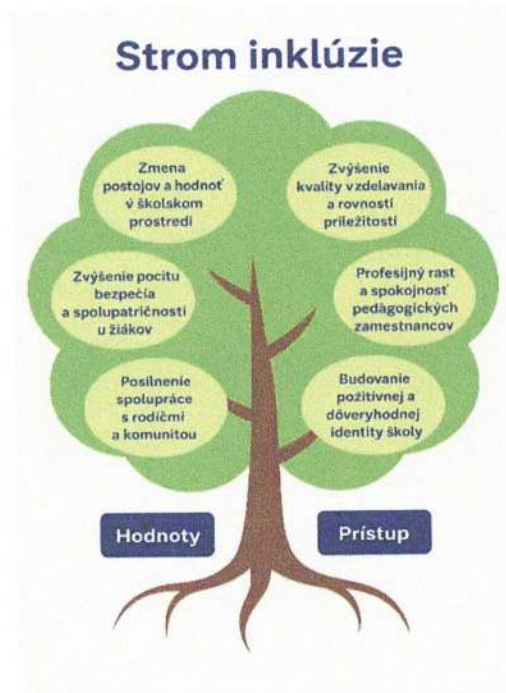
6. Budovanie pozitívnej a dôveryhodnej identity

- Spojená škola internátna je vnímaná ako bezpečné, spravodlivé a otvorené miesto pre všetkých.
- Stáva sa príkladom dobrej praxe v oblasti rovnosti.
- Zvyšuje sa jej prestíž v očiach rodičov, zriaďovateľa aj širšej verejnosti.

5.2 Zvyšovanie povedomia zamestnancov v problematike segregácie prináša viacero pozitívnych a dôležitých výsledkov, ktoré prispievajú k vytvoreniu spravodlivého a inkluzívneho prostredia.

Spojená škola internátna, vzhľadom na vyššie uvedené, očakáva tieto výsledky plynúce zo zvyšovania povedomia zamestnancov:

- Postupná eliminácia individuálnych predsudkov.
- Schopnosť včas rozpoznať rizikové prejavy segregácie (zamestnanci dokážu identifikovať situácie, ktoré by mohli viesť k neúmyselnému vylučovaniu žiakov).
- Zvýšenie senzitivity a empatie (zamestnanci lepšie porozumejú rôznorodým potrebám detí a citlivejšie budú reagovať na situácie ohrozujúce ich rovnosť).
- Aktívne predchádzanie nevedomej diskriminácii (vdďaka väčšiemu povedomiu dokážu zamestnanci cielene eliminovať stereotypné správanie alebo zaužívané prístupy, ktoré môžu byť pre určité skupiny znevýhodňujúce).
- Profesijný rast a sebareflexia pedagogických zamestnancov (zamestnanci sa naučia efektívne prispôbovať výučbu rôznorodým skupinám žiakov a zvýšia tak zároveň svoju odbornosť v oblasti inkluzívneho vzdelávania).
- Posilnenie pozitívnych postojov a kultúry školy – prostredie školy sa postupne mení smerom k väčšej otvorenosti, rozmanitosti a vzájomnému rešpektu medzi všetkými členmi školského spoločenstva. Tento prístup podporuje spoluprácu, empatiu a prijímanie odlišností ako prirodzenej súčasťi školského života.

6. Merateľné ukazovatele

6.1 Hodnotenie úspešnosti plánu sa bude uskutočňovať pravidelne prostredníctvom viacerých nástrojov a postupov.

Metódy monitorovania zahŕňajú:

- Pravidelné interné hodnotenia, ktoré uskutočňuje odborný tím školy.
- Záznamy o účasti detí na aktivitách a ich rozdelení do skupín s cieľom sledovať rovnomernosť zastúpenia rôznych skupín.
- Anonymné dotazníky a rozhovory s deťmi, ktoré poskytnú spätnú väzbu o ich skúsenostiach a pocitoch z prostredia v škole.
- Analýza konfliktov a disciplinárnych opatrení z hľadiska možnej súvislosti so segregáciou.
- Spätná väzba od zamestnancov o fungovaní opatrení a ich návrhy na zlepšenie.

6.2 Merateľné ukazovatele nám budú pomáhať:

- Identifikovať silné a slabé stránky v oblasti desegregácie.
- Plánovať cielené zlepšenia.
- Preukázať pokrok voči zriaďovateľovi, inšpekcii či verejnosti.
- Najmä vytvárať prostredie, kde sa každý žiak cíti prijatý a má rovnakú šancu uspieť.

6.3 Nástroj monitorovania desegregácie v našej škole:

Oblasť sledovania	Ukazovateľ	Spôsob zberu údajov	Periodicita
Vzdelávanie zamestnancov	Počet absolvovaných školení	Záznam o vzdelávaní	1x ročne
Klíma SŠI	Pocity spokojnosti	Dotazník Spätná väzba	1x ročne
Prevenca segregácie	Výskyt podnetov na diskrimináciu alebo segregáciu	Evidencia podnetov a ich riešenie	priebežne

7. Zdroje a financovanie

Na realizáciu plánu je potrebné využívať rôzne zdroje, ktoré zabezpečia jeho efektívne uplatňovanie.

- **Personálne zdroje:**
Odborný tím školy, ktorý zahŕňa vychovávateľov, učiteľov, psychológov, špeciálnych pedagógov a sociálnych pracovníkov. Každý člen tímu zohráva aktívnu úlohu pri uplatňovaní opatrení proti segregácii a pri vytváraní inkluzívneho prostredia.
- **Materiálne zdroje**
Vybavenie učební, športových a voľnočasových priestorov, učebné a pracovné pomôcky, technické zariadenia, vybavenie pre špeciálne potreby.
- **Finančné zdroje**
Rozpočet školy, finančné prostriedky z grantov, dotácií a projektov zameraných na inklúziu a prevenciu segregácie.
- **Spolupráca s externými subjektmi**
So školami, neziskovými organizáciami, športovými klubmi, kultúrnymi inštitúciami a odborníkmi z oblasti inkluzívneho vzdelávania a terapie.

7.1 Financovanie: Plán obnovy a odolnosti SR, príp. vlastné zdroje.

8. Zdieľanie výsledkov

8.1 Výsledky uplatňovania plánu budú zdieľané vnútri zariadenia aj s externými partnermi. Vo vnútri školy sa výsledky prezentujú prostredníctvom pravidelných porád a odborných seminárov pre zamestnancov. Deti budú informované o dosiahnutých úspechoch primeraným spôsobom, napríklad prostredníctvom násteniek s pozitívnymi príbehmi a úspechmi.

Navonok budú výsledky komunikované prostredníctvom správ pre zriaďovateľa, spolupracujúce organizácie a odbornú verejnosť. Môže ísť o zverejnenie správ na webovej stránke školy, účasť na odborných konferenciách a publikovanie článkov v odborných časopisoch.

9. Doplnujúce informácie

9.1 Plán uplatňovania štandardov dodržiavania zákazu segregácie v Spojenej škole internátnej predstavuje záväzný rámec pre všetkých zamestnancov s účinnosťou od 01.10.2025. Jeho cieľom je vytvoriť a udržiavať také podmienky, ktoré umožnia každému dieťaťu rozvíjať sa v prostredí rešpektu, rovnosti a bezpečia.

Plán je živým dokumentom, ktorý sa bude pravidelne aktualizovať na základe skúseností z praxe, výsledkov monitorovania a nových odporúčaní odborníkov. Úspešná realizácia plánu závisí od aktívnej účasti všetkých zamestnancov, spolupráce detí a podpory zo strany rodín.

Spojená škola internátna je odhodlaná neustále zlepšovať svoje postupy a hľadať nové spôsoby, ako podporovať otvorenú a rešpektujúcu školskú kultúru a zabraňovať akýmkoľvek formám segregácie. Škola kladie dôraz na rovnosť príležitostí, spoluprácu a spravodlivý prístup ku všetkým žiakom.

Podpis:

.....
Mgr. Ildikó Kánová
riaditeľka SŠI

Vnútorný poriadok Spojenej školy internátnej s princípom nulovej tolerancie segregácie a záväzku zabezpečiť rovnaké podmienky a spravodlivý prístup ku vzdelávaniu všetkých žiakov

Subjekt: Spojená škola internátna, Mierová 24/49, 982 01 Tornaľa

Účinnosť od: 01.10.2025

Schválila: Mgr. Ildikó Kánová, riaditeľka

Článok I. Základné ustanovenia

1. Spojená škola internátna (ďalej len „škola“) je špecializované školské zariadenie, ktoré poskytuje výchovu, vzdelávanie a starostlivosť žiakom so zdravotným znevýhodnením. Škola zabezpečuje individuálny prístup, odbornú podporu a prispôsobené vzdelávacie podmienky, aby každý žiak mohol naplno rozvíjať svoj potenciál a pripraviť sa na aktívny a zmysluplný život v spoločnosti.
2. Poslaním školy je vytvárať prostredie, ktoré podporuje optimálny rozvoj každého žiaka, rešpektuje jeho individuálne potreby a schopnosti a zabezpečuje rovnaké podmienky pre výchovu a vzdelávanie. Škola uplatňuje princíp nulovej tolerancie segregácie a presadzuje spravodlivý prístup ku všetkým žiakom bez rozdielu. Cieľom je pripraviť žiakov na zodpovedný, samostatný a spoločensky prospešný život prostredníctvom podpory ich osobnostného a sociálneho rastu.
3. Tento vnútorný poriadok vychádza zo školského zákona, antidiskriminačného zákona, medzinárodných dohovorov o právach dieťaťa, ako aj zo štandardov Ministerstva školstva SR o zákaze segregácie vo vzdelávaní.
4. Zásady poriadku sa uplatňujú v každej oblasti života školy: výchova, vzdelávanie, voľný čas, komunikácia, spolužitie v kolektíve.

Článok II. Zásady rovného prístupu

1. Všetci žiaci majú **rovnaké právo** na prístup ku kvalitnému vzdelávaniu, vzdelávacím, pracovným činnostiam a voľnočasovým aktivitám.
2. Rovnaký prístup platí bez ohľadu na **etnický pôvod, jazyk, národnosť, vierovyznanie, zdravotný stav, sociálno-ekonomické zázemie, rodinné prostredie, pohlavie alebo iné osobné charakteristiky**.
3. Škola odmieta akúkoľvek formu:
 - priamej alebo nepriamej diskriminácie,
 - segregácie (fyzickej alebo psychologickej),
 - vylučovania alebo izolovania jednotlivcov,
 - stigmatizácie a znevažovania.

4. Princíp rovnosti je zakotvený v každodennej praxi a predstavuje **záväzok každého zamestnanca i žiaka školy.**

Článok III.

Výchova a vzdelávanie

1. Vzdelávanie v škole je zamerané na:

- rozvíjanie kľúčových kompetencií potrebných pre uplatnenie v spoločnosti, o podporu individuálnych schopností a talentov
 - rozvoj sebakontroly, zodpovednosti a rešpektu.
2. Výchovno-vzdelávací proces sa realizuje prostredníctvom metód podporujúcich aktívne zapojenie žiakov do učenia, ako sú diferencovaná výučba, skupinové a projektové vyučovanie. Tieto prístupy rozvíjajú samostatnosť, tvorivosť a zodpovednosť žiakov za vlastné učenie.
3. Pri hodnotení sa prihliada na individuálny pokrok a snahu žiaka, nielen na jeho výsledky v učebnej látke.

Článok IV.

Vzdelávacie činnosti

1. Škola podľa potreby zabezpečuje široké spektrum podpory pre žiakov so zdravotným znevýhodnením: psychologickú, špeciálnopedagogickú a sociálnu podporu.
2. Pravidelná diagnostika slúži na monitorovanie pokroku žiakov a prispôsobenie vzdelávacích opatrení
3. Vzdelávacie činnosti sú zamerané na:
- podporu rozvoja osobnosti a samostatnosti žiaka,
 - posilnenie sebavedomia a sebaúcty,
 - rozvoj spolupráce, empatie a riešenia problémov,
 - zvládanie emócií a adaptáciu na rôzne situácie.
4. Žiak má právo na **individuálny prístup** a dôverný rozhovor s pedagógom alebo odborníkom.

Článok V.

Pracovné a voľnočasové aktivity

1. Žiaci sa zapájajú do pracovných činností, ktoré podporujú zodpovednosť, pracovné návyky a praktické zručnosti využiteľné v živote.
2. Pracovné činnosti sú organizované tak, aby každý žiak mal možnosť skúsiť rôzne role a pracovné úlohy bez ohľadu na pôvod alebo schopnosti.
3. Voľnočasové aktivity majú charakter **integrácie a spolupráce** – športy, umelecké a hudobné činnosti, spoločenské hry.

4. Všetky aktivity sú vedené v duchu podpory vzájomného rešpektu a zabraňujú vytváraniu skupín na základe etnického alebo sociálneho pôvodu.

Článok VI. Povinnosti zamestnancov

1. Každý zamestnanec školy je zodpovedný za aktívne presadzovanie princípov rovnosti a spravodlivého prístupu pre všetkých žiakov.
2. Povinnosti zahŕňajú:
 - profesionálny a etický prístup ku každému žiakovi,
 - okamžitý zásah pri prejavoch diskriminácie alebo predsudkov,
 - povinnosť hlásiť incidenty vedeniu školy,
 - aktívne budovanie kultúry rešpektu a bezpečia.
3. Zamestnanci sa pravidelne vzdelávajú v oblasti práce so žiakmi so zdravotným znevýhodnením, prevencie diskriminácie a podpory rovnakých príležitostí.

Článok VII. Povinnosti žiakov

1. Žiaci školy sú vedení k rešpektu, zodpovednosti a spolupráci.
2. Povinnosti žiaka:
 - rešpektovať spolužiakov bez rozdielu,
 - nepripúšťať verbálne ani fyzické útoky na základe odlišností,
 - podieľať sa na tvorbe bezpečného a podporujúceho prostredia,
 - spolupracovať pri riešení konfliktov prostredníctvom dialógu.
4. Žiaci majú právo obrátiť sa na pedagóga alebo odborníka v prípade pocitu diskriminácie či nespravodlivého zaobchádzania.

Článok VIII. Spolupráca s rodinou a komunitou

1. Škola pravidelne komunikuje s rodičmi a zákonnými zástupcami žiakov so zdravotným znevýhodnením, zapája ich do vzdelávacieho procesu a podporuje rozvoj pozitívnych rodičovských vzorcov správania.
2. Spolupracuje s obcami, inými školami s cieľom podporovať vzdelávanie, osobnostný rozvoj a začlenenie žiakov do spoločnosti.
3. Podpora sociálneho a pracovného začlenenia žiakov je prirodzenou a systematickou súčasťou každodennej činnosti školy.

Článok IX.
Zvyšovanie povedomia zamestnancov

1. Škola systematicky podporuje zvyšovanie povedomia všetkých zamestnancov o princípoch rovnosti, spravodlivého prístupu a prevencie segregácie. Vzdelávanie zahŕňa témy ako rešpektovanie rozmanitosti, etické správanie, prevencia diskriminácie a podpora bezpečného a rešpektujúceho prostredia pre všetkých žiakov.
2. Zamestnanci sa zúčastňujú odborných školení, seminárov a workshopov zameraných na:
 - porozumenie potrebám žiakov so zdravotným znevýhodnením,
 - efektívnu komunikáciu a spoluprácu v rámci kolektívu,
 - predchádzanie prejavom predsudkov a stereotypov,
 - vytváranie podporného a motivačného prostredia.

Získané poznatky uplatňujú v každodennej práci so žiakmi a v medziľudských vzťahoch v rámci školy.

Článok X.
Záverečné ustanovenia

1. Tento dokument je záväzný pre všetkých zamestnancov a žiakov školy.
2. Poriadok je pravidelne revidovaný a aktualizovaný podľa zmien v legislatíve a podľa potrieb praxe.
3. Účinnosť nadobúda dňom schválenia riaditeľkou Odborného učilišťa internátneho.

V Tornali, dňa 25.10.2025

.....
Mgr. Ildikó Kánová
riaditeľka SŠI